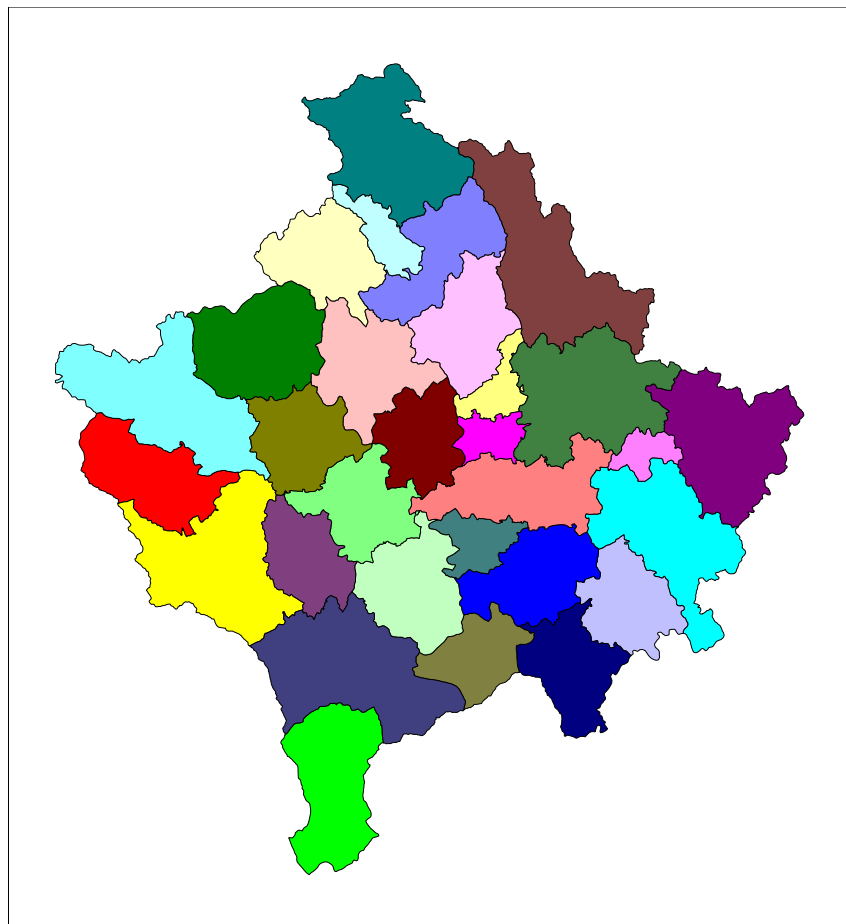

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Shërbimeve Publike - Ministarstvo Jaonih Sluzbi - Ministry of Public Services

Seria 2: Statistikat e Bujqësisë dhe Ambientit

Anketa e Ekonomive Shtëpiake Bujqësore 2006

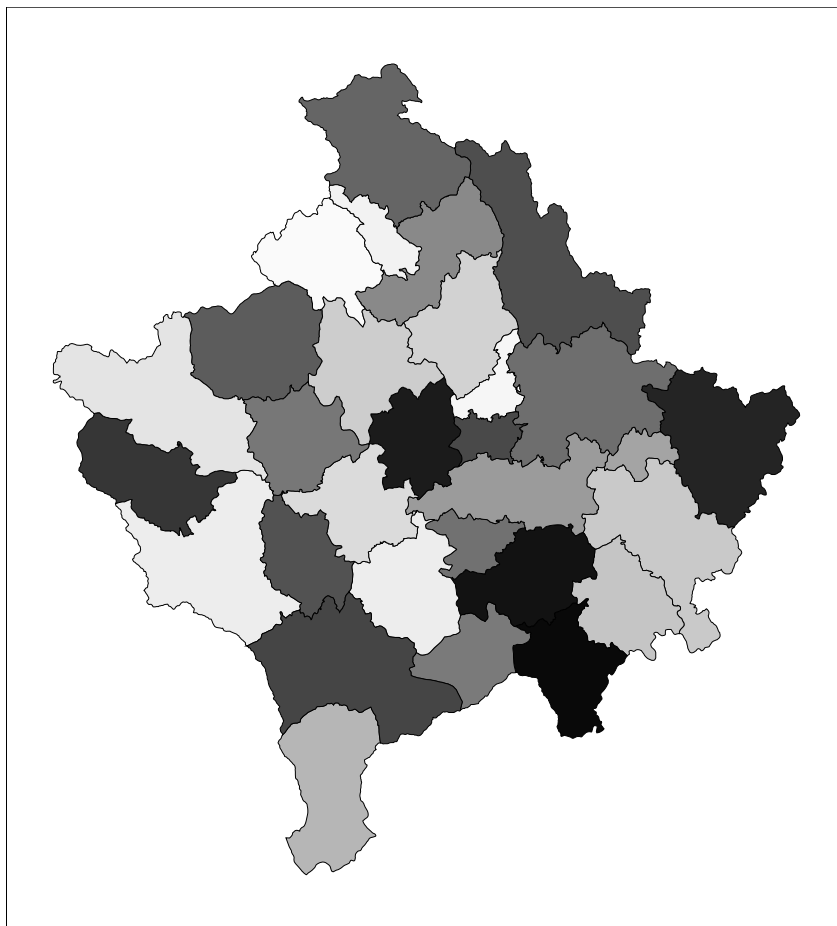
Enti i Statistikës së Kosovës
Zavod za Statistiku Kosova
Statistical Office of Kosovo

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Shërbimeve Publike - Ministarstva Javnih Sluzbi - Ministry of Public Services

Seria 2: Statistikat e Bujqësisë dhe Ambientit

Anketa e Ekonomive Shtëpiake Bujqësore 2006

Enti i Statistikës së Kosovës
Zavod za Statistiku Kosova
Statistical Office of Kosovo

Botuesi: Enti i Statistikës së Kosovës (ESK)
Data e botimit: Qershor 2008
© : Enti i Statistikës së Kosovës
Riprodhimi autorizohet nëse tregohet burimi.
E shtypur nga: K.G.T, Prishtinë, Kosovë

Informata të shumta janë në dispozicion në internet,
ku mund të qaseni përmes veb-faqes së ESK-së
në internet: www.ks-gov.net/esk

P a r a t h ë n i e

Kjo është anketa e gjashtë me radhë e ekonomive shtëpiake bujqësore të cilën e realizon Enti i Statistikës së Kosovës, konkretisht Departamenti i Statistikave të Bujqësisë dhe Ambientit.

Qëllimi i kësaj ankete është që të sigurohen të dhëna statistikore për sektorin e bujqësisë në Kosovë.

Rezultatet e Anketës së Ekonomive Shtëpiake Bujqësore 2006 të prezantuara në këtë publikim ofrojnë një burim të rëndësishëm të informatave mbi gjendjen e tanishme të bujqësisë në Kosovë (për periudhën referuese të anketës).

Ky publikim është rezultat i bashkëpunimit të Entit të Statistikës së Kosovës (ESK) dhe Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural (MBPZHR).

Përmirësime eventuale në qëndrueshmërinë e të dhënave mund të ketë pas regjistrimit të përgjithshëm të bujqësisë.

Falënderimi

ESK falënderon projektin CARDS për mbështetjen që i ka dhënë për realizimin e kësaj ankete. Falënderojmë në veçanti ekspertët: zonj. Valerie Evans dhe zonj. Gillian Green për kontributin e veçantë për realizimin e kësaj ankete dhe përgatitjen e këtij publikimi.

Ky publikim është i përgatitur nga personeli i Departamentit të Statistikave të Bujqësisë dhe Ambientit në ESK :

Bajrush Qevani-Drejtor i Departamentit,
Haki Kurti-Shef i Divizionit ,
Rexhep Fejzullahu - Zyrtar i lartë
Dizajner -: Ahmet Cakolli

ESK, gjithashtu falënderon të gjithë zyrtarët e zyrave rajonale të ESK-s, anketuesit dhe respondentët në terren për bashkëpunim dhe kontributin e dhënë.

Sugjerimet, propozimet dhe vërejtjet lidhur me këtë publikim janë të mirëseardhura.

Lista e shkurtesave

CARDS	Asistenca e Komunitetit për Rindërtim, Zhvillim dhe Stabilizim.
AESHB	Anketa e Ekonomive Shtëpiake Bujqësore
BE	Bashkimi Evropian
ESH	Ekonomi Shtëpiake
ESK	Enti i Statistikës së Kosovës
FADN	Rrjeti i të Dhënave për Kontabilitetin e Fermave
MBPZHR	Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
MSHP	Ministria e Shërbimeve Publike
NPSH	Ndërmarrjet në Pronësi Shoqërore
NVP	Njësia Vjetore Punuese
PPS	Probabiliteti proporcional sipas madhësisë
PSU	Njësia Primare Mostrore
UNMIK	Administrata e Përkohshme e Kombeve të Bashkuara, Misioni në Kosovë

Simbolet

-	Amplituda zero
..	Të dhënat që mungojnë
.	Të pa aplikueshme
0	Amplituda më pak se gjysmë njësie e angazhuar
ha	Hektarë
kg	Kilogram
t	Ton
kf	Kalë-fuqi
%	Përqindje

Në tabelat ku janë rrumbullakuar shifrat deri në shifrën e fundit më të afërt, mund të ketë mospërputhje të lehtë të shumave të artikujve përbërës të prezantuar.

Përmbajtja

		Faqe
Kapitulli 1	Objektivat, metodologjia dhe shtrirja e anketës _____	5
Kapitulli 2	Ekonomitë shtëpiake _____	15
Kapitulli 3	Shfrytëzimi i tokës dhe struktura e fermës _____	20
Kapitulli 4	Kulturat bujqësore _____	27
Kapitulli 5	Pylltaria _____	32
Kapitulli 6	Blegtoria _____	34
Kapitulli 7	Inputet bujqësore _____	37
Kapitulli 8	Fuqia punëtore në bujqësi _____	40
Kapitulli 9	Shpenzimet e fermës _____	43
Aneksi 1	Lista e Komunave sipas rajoneve _____	45
Aneksi 2	Pyetëtori _____	46

1. Objektivat, metodologjia dhe fushëveprimi i anketës

1.1. Objektivat dhe fushëveprimi i anketës

Objektivë e Anketës së Ekonomive Shtëpiake Bujqësore 2006 është që të ofroj të dhëna mbi gjendjen bujqësore në Kosovë, d.m.th: demografinë e ekonomive shtëpiake bujqësore, shfrytëzimin e tokës dhe strukturën e fermës, blegtorinë, kulturat bujqësore, pylltarinë, inputet bujqësore, fuqinë punëtore dhe shpenzimet e fermës. Anketa synon që të ndihmoj llogaritjen e nivelit të zhvillimit të sektorit bujqësor në Kosovë dhe të ofroj bazat për monitorimin e ardhshëm të trendëve në këtë sektor.

Anketa hulumton (grumbullon të dhëna për) tokën e punuar nga ekonomitë shtëpiake bujqësore, blegtorinë dhe kultivimin e kulturave bujqësore në viset rurale¹. Nuk përfshinë tokën që është pronë e ekonomive shtëpiake bujqësore në viset rurale e cila nuk është punuar, si dhe tokën e ekonomive shtëpiake bujqësore që jetojnë në viset urbane të Kosovës ose jashtë saj, vetëm nëse janë dhënë me qira ekonomive shtëpiake bujqësore nga viset rurale. Përveç kësaj në këtë anketë nuk është përfshirë toka, pronësi e ndërmarrjeve bujqësore shtetërore. Toka e ndërmarrjeve bujqësore shtetërore e marrur me qira ose në ndonjë formë tjetër të shfrytëzimit nga ekonomitë shtëpiake bujqësore është përfshi në anketë.

Të dhënat janë paraqitur në nivel të Kosovës dhe atë rajonal, dhe në disa raste në nivel komunal. Të dhënat në nivel rajonal janë më të qëndrueshme sesa ato në nivel komunal, pasi që në disa komuna numri i ekonomive shtëpiake të intervistuar në çdo shtresë, është i vogël. Sidoqoftë të dhënat në nivel komunal janë paraqitur në disa kapituj, me qëllim që të ofrojnë detajet e kërkuara nga shfrytëzuesit e tyre. Aneksi 1 Rajonet e ESK-së dhe komunat që i mbulojnë këto rajone.

Anketa është kryer në nëntor dhe dhjetor të vitit 2006. Kjo anketë kryhet për çdo vit që nga viti 2001. Të gjitha fermat e mëdha regjistrin e të cilave ESK e ka pasur në dispozicion janë anketuar.

1.2. Korniza e anketës

Në fund të gushtit dhe shtatorit 2004 janë vizituar të gjitha fshatrat rurale në Kosovë. Janë vizituar 1414 fshatra.

Në bazë të intervistës ballë-për-ballë me kryetarët e fshatrave, janë marrë të dhënat për qëllim të azhurnimit të kornizës së mostrës. Në çdo fshat, nga kryetarët u fshatrave janë marrë të dhënat për:

- Numrin gjithsej të ekonomive shtëpiake në fshat;
- Numrin e ekonomive shtëpiake bujqësore në fshat;
- Numrin e familjeve që aktualisht jetojnë në fshat;
- Numrin e familjeve të fshatit që jetojnë jashtë fshatit;
- Numrin gjithsej të banorëve të fshatit;
- Numrin e banorëve që aktualisht jetojnë në fshat;
- Numrin e banorëve të fshatit që jetojnë jashtë fshatit.

Kjo kornizë (regjistër) e të gjitha fshatrave në Kosovë është përdorur për të zgjedhur fshatrat me metodë të rastit (random) që do të përfshihen në anketë dhe për të përfunduar regjistrin derë-më-derë – fillimi i ndërtimit të regjistrit të fermave.

Duke filluar në vjeshtë të vitit 2004 dhe duke vazhduar në vjeshtë të vitit 2005, për 426 fshatra janë marrur të dhënat derë-më-derë dhe çdo ekonomi shtëpiake e vizituar është pyetur lidhur

¹ Së paku një anëtar i ekonomive shtëpiake bujqësore duhet të punoj tokën.

me tokën që kanë në pronësi, tokën e kultivuar, përdorimin e tokës, numrin e kafshëve sipas kategorive, si dhe nëse pronari ose dikush tjetër është duke punuar tokën.

Në vjeshtën e vitit 2005, të gjitha të dhënat (një ekonomi shtëpiake për rresht) për 426 fshatrat janë futur në bazën e të dhënave në ESK. Janë futur të dhëna përafërsisht për 67,000 ekonomi shtëpiake.

Vetëm ato ekonomi shtëpiake në këtë regjistër që plotësojnë definicionin e ekonomisë shtëpiake bujqësore brenda Kosovës dhe vetëm ato që ishin aktive në kultivim (e jo jashtë vendit) janë llogaritur si ekonomi shtëpiake bujqësore. Njëzet e një për qind e ekonomive shtëpiake bujqësore të futura në regjistër nga këto 426 fshatra nuk u kualifikuan sipas definicionit të ekonomive shtëpiake bujqësore, duke rezultuar në zbritje prej 21% të numrit të ekonomive shtëpiake.

Pas zvogëlimit të numrit, mbetën afro 52,700 ekonomi shtëpiake bujqësore në 426 fshatrat e futura në listë.

1.3. Dizajnimi i mostrës

Anketa është bazuar në mostrën dy shtresore. Niveli i parë i shtresimit është bërë për nga rajoni me qëllim që të merren llogaritjet rajonale dhe për të siguruar shtrirjen e plotë gjeografike. Niveli i dytë i shtresimit ishte për nga madhësia e fermës për të siguruar përfaqësimin e ekonomive shtëpiake bujqësore. Nëse një fshat është zgjedhur për t'u përfshirë në anketën 2006, ekonomitë shtëpiake në fshat janë shtresuar në tri kategori të madhësisë (duke shfrytëzuar tokën e kultivuar si vlerë të shtresimit): 0-1.5 ha, 1.51-3.0 ha, dhe mbi 3 ha. Pas shtresimit, ekonomitë shtëpiake për intervistë janë zgjedhur me metodë të rastit.

Tabela 1.1 dhe 1.2 tregojnë numrat e ekonomive shtëpiake bujqësore të intervistuar në anketën e vitit 2006 në çdo shtresë madhësie sipas rajoneve dhe komunave. Madhësia e mostrës (numri total i ekonomive shtëpiake të intervistuar) ishte 4,347.

Tabela 1.1: Numri i ekonomive shtëpiake të intervistuar sipas madhësisë së fermës dhe rajonit

Madhësia e fermës	Prishtina	Mitrovica	Peja	Gjakova	Prizreni	Ferizaj	Gjilani	Gjithsej
0 - 1,5 ha	228	150	176	118	250	209	211	1342
1,51 - 3 ha	197	174	190	237	187	211	213	1409
3.01 + ha	135	224	230	245	158	185	146	1323
Fermat e mëdha dhe të specializuara	31	32	68	43	59	12	28	273
Gjithsej	591	580	664	643	654	617	598	4347

Tabela 1.2: Numri i ekonomive shtëpiake të intervistuar, sipas madhësisë së fermës në komuna

Komunat	0 - 1,5 ha	1,51 - 3 ha	3.01 + ha	Ferme e mëdha dhe të specializuara	Gjithsej
Kosova	1.342	1.409	1.323	273	4.347
Deçani	61	84	65	6	216
Gjakova	38	76	86	9	209
Glllogoci	34	37	37	2	110
Gjilan	99	76	55	8	238
Dragashi	62	35	24	13	134
Istogu	57	77	73	33	240
Kaçaniku	65	46	52	2	165
Klina	34	43	72	12	161
F. Kosova	22	14	7	1	44
Kamenica	48	58	43	6	155
Mitrovica	20	17	12	5	54
Leposaviqi	2	8	20	0	30
Lipjani	65	41	24	16	146
N. Brda	0	13	8	1	22
Obiliqi	14	14	6	1	35
Rahoveci	19	77	94	28	218
Peja	85	70	85	23	263
Podujeva	65	45	34	5	149
Prishtina	28	33	19	5	85
Prizreni	79	47	36	33	195
Skënderaj	65	73	81	3	222
Shtimja	56	38	54	1	149
Shtërpca	8	25	2	0	35
Suhareka	54	51	47	4	156
Ferizaj	80	102	77	9	268
Vitja	64	79	48	14	205
Vushtrria	60	57	54	24	195
Z. Potoku	2	16	41	0	59
Zveçani	1	3	16	0	20
Malisheva	55	54	51	9	169

Për të zvogëluar heterogjenitetin e kornizës mostër dhe për të përmirësuar llogaritjet, të gjitha fermat që ishin mbi shpërndarjen normale, në kuptim të madhësisë së fermës ose numrit të kafshëve, u identifikuan dhe të gjitha u anketuan. Këto janë quajtur 'ferma të mëdha dhe të specializuara'. Kufijtë për fermat e mëdha dhe të specializuara janë caktuar në vitin 2004.

Tabela 1.3 paraqet kufijtë e përdorur për zgjedhjen e fermave të mëdha dhe të specializuara.

Tabela 1.3: Kufijtë për fermat e mëdha dhe të specializuara sipas llojit

Prodhimi	Kufiri i zgjedhur
Patate	10 ha
Drithëra	50 ha
Kulturat industriale	Të gjitha fermat
Pemishtet	1.5 ha
Vreshtat	4 ha
Hortikultura (hapur)	3 ha
Hortikultura (mbyllur)	0.30 ha
Gjedhë	35
Dele	200
Dhi	40
Derra	35
Shpezë	4000

Në mungesë të regjistrit komplet të fermave, është përpiluar një listë e të gjitha fermave në Kosovë mbi kufijtë e madhësisë. Kjo është arritur përmes referimit në të dhënat ekzistuese, dhe u identifikuan dhe anketuan 273 ferma të mëdha dhe të specializuara. Në këtë publikim ato janë emërtuar si “ferma të mëdha dhe të specializuara”. Ato nuk janë doemos ferma komerciale. Të gjitha ekonomitë tjera shtëpiake bujqësore në kapitujt e mëposhtëm janë quajtur “ekonomi të vogla shtëpiake bujqësore ose ferma”.

Procedura e llogaritjes

Qëllimi i mbajtjes së anketës është sigurimi i informatave rreth populacionit, në këtë rast ekonomive shtëpiake bujqësore në Kosovë. Kur është zgjedhur mostra (e cila është nëngrup i populacionit të analizuar) dhe kur të dhënat janë grumbulluar dhe përpunuar, ende mbetet detyra e lidhjes së informatave të grumbulluara nga mostra – dhe populacionit. Kjo do të thotë se është intervistuar një mostër e ekonomive shtëpiake bujqësore (4,347 në mostrën e këtij viti), dhe nga përgjigjet dhe informatat e dhëna nga ekonomitë shtëpiake në mostër, duhet të bëhen llogaritjet e tërë populacionit, do të thotë të gjitha ekonomive shtëpiake bujqësore në Kosovë.

Procesi i llogaritjes mbështetet nga pesha e mostrimit të njësisë (në këtë rast njësia është një ekonomi shtëpiake bujqësore) që tregon numrin e njësive në populacion të cilat janë përfaqësuar nga kjo njësi e mostruar. Do të thotë për çdo ekonomi shtëpiake bujqësore të intervistuar, sa ekonomi shtëpiake bujqësore përfaqëson kjo ekonomi shtëpiake e intervistuar? Numri i ekonomive shtëpiake të cilat i përfaqëson një ekonomi shtëpiake e mostruar është pesha e saj.

Shembulli 1. Njehsimi i peshës së anketës (për një fshat)

Të supozojmë se e kemi një fshat me 60 ekonomi shtëpiake bujqësore. Vendosim që të zgjedhim sipas rastit 5 ekonomi shtëpiake për t'i intervistuar dhe informatat e marra nga intervistat do t'i përdorim për të llogaritur variablat e caktuara për fshatin – të themi do të llogarisim zonën e kultivuar me grurë dhe numrin e lopëve në fshat.

Këto janë rezultatet e intervistave nga 5 ekonomi shtëpiake:

Numri i ekonomisë Shtëpiake (nr.r)	Sipërfaqja (ha) e kultivuar me grurë	Numri i lopëve	Pesha e mostrimit
1	1.0	0	12
2	0.44	2	12
3	0.20	1	12
4	0.85	3	12
5	0	2	12

Pesha e mostrimit për çdo ekonomi shtëpiake është 12 sepse janë 60 ekonomi shtëpiake në fshat, dhe ne kemi zgjedhur 5 nga to për t'i intervistuar, kështu që çdo ekonomi shtëpiake përfaqëson $60/5 = 12$ ekonomi shtëpiake.

Për të llogaritur numrin e lopëve në fshat, shumëzojmë vlerën e secilës ekonomi shtëpiake me peshën për atë ekonomi shtëpiake (12). Kështu llogaria për numrin total të kafshëve në fshat është

$$(0 \cdot 12) + (2 \cdot 12) + (1 \cdot 12) + (3 \cdot 12) + (2 \cdot 12) = 96 \text{ lopë.}$$

Njëjtë për sipërfaqen e kultivuar me grurë, kalkulimi do të jetë $(1.0 \cdot 12) + (0.44 \cdot 12) + (0.20 \cdot 12) + (0.85 \cdot 12) + (0 \cdot 12) = 12 + 5.28 + 2.4 + 10.2 + 0 = 29.88 \text{ ha.}$

Natyrisht se disa ekonomi shtëpiake të intervistuar nuk do të japin llogaritje të besueshme për atë fshat, por ky shembull ilustron se si përdoren peshat. Në këtë rast ne nuk kemi shtresuar ekonomitë shtëpiake në asnjë mënyrë, do të mund të merrnim llogaritje më të mira nëse do të mund të gruponim ekonomitë shtëpiake bujqësore në grupe që korrespondojnë në sipërfaqen e tokës së kultivuar nga çdo ekonomi shtëpiake, e më pas të kalkulohej peshat për çdo grupim të madhësisë.

Është përgjegjësi e mostruesit për të përcaktuar planin e mostrimit që siguron intervistimin e njësive të mjaftueshme për të dhënë llogaritje të besueshme.

Në shembullin 1 të caktimit të peshës, shihet se janë 60 ekonomi shtëpiake në fshat prandaj janë zgjedhur 5 ekonomi shtëpiake për intervistë, është e qartë se çdo ekonomi shtëpiake e intervistuar ka peshën 12.

Vështirësitë për të definuar peshën e anketës në Kosovë

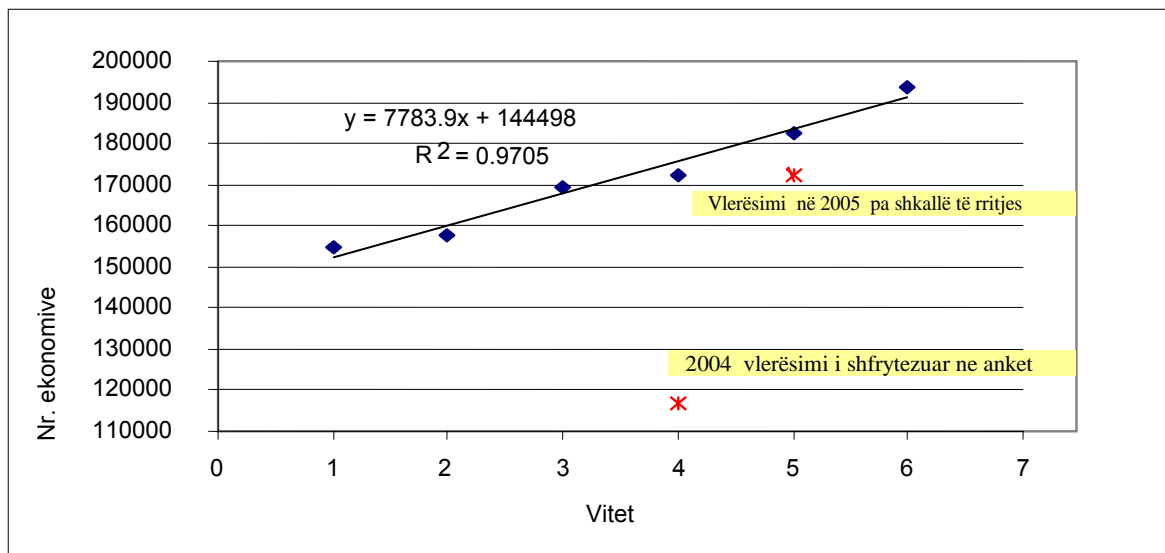
Sfida në Kosovë është se nuk dihet numri i përgjithshëm i ekonomive shtëpiake bujqësore, prandaj është vështirë të caktohet pesha për të shumëzuar ekonomitë shtëpiake të mostruara për të pasur shifra në nivel rajonal apo në nivel vendi. Kjo vështirësi do të mbetet deri sa të realizohet regjistrimi i përgjithshëm i popullsisë ose i bujqësisë. Regjistrimi duhet të themelojë një kornizë të mostrës nga e cila do të mund të kalkulohej peshat e besueshme për të gjitha

anketat në bujqësi. Alternativ tjetër është edhe kompletimi i regjistrit ekzistues të fermave i krijuar gjatë vitit 2004 dhe 2005, që do të mund të shfrytëzohej si kornizë për anketat bujqësore.

Kalkulimi i peshave për anketën e ekonomive shtëpiake 2006

Kjo anketë ka shfrytëzuar metodologjinë e njëjtë si në vitin 2005, megjithatë ka pranuar faktin se do të mund të ketë rritje te tyre në Kosovë që nga vitit 2004 kur është krijuar ky regjistër i fermave. Në vitin 2005 duke shfrytëzuar regjistrin e ekonomive shtëpiake bujqësore të vitit 2004, vlerësimi i numrit të ekonomive shtëpiake për çdo rajon ishte 172328, megjithatë kjo nuk ka marrë parasysh vlerësimin e rritjes në nivel vendi siç është bërë kur është aplikuar metodologjia për herë të parë. Vlerësimet origjinale për vitin 2004 ishin shumë të ulta (117000, dhe nuk kanë mundur të shfrytëzohen si bazë për të predikuar shkallën e rritjes.). Për të vlerësuar rritjen e numrit të ekonomive shtëpiake bujqësore është shfrytëzuar një regresion i thjeshtë i numrit total të ekonomive shtëpiake bujqësore 2001-2005.

Grafiku: 1.1 Regresioni i thjeshtë

Grafiku: 1.1 tregon se vlerësimet për vitin 2005 dhe për vitin 2004, si vlerësim i 172328 ka pasur 0 rritje, shifra për vitin 2005 dhe 2006 janë vlerësuar duke përdorur shkallën e rritjes vjetore prej 6%.

Ekonomitë shtëpiake bujqësore u vlerësuan të jenë 178800, kjo është një rritje prej 3.8% nga shifrat e viteve të kaluara 172328. Së fundi kjo shifër nuk merr parasysh ndonjë rritje mes viteve 2004 dhe 2005.

Po ashtu argumente tjera për të arsyetuar shifrën prej 3.8% për rritjen në nivel vendi të ekonomive shtëpiake bujqësore, janë kontaktuar të gjitha (shtatë) zyrat rajonale të ESK-së; përgjigjet e tyre dhanë një vlerësim mesatar prej 6% të rritjes vjetore të ekonomive shtëpiake.

Një rritje vjetore prej 6% jep vlerësimin me 193628 ekonomi shtëpiake bujqësore për vitin 2006. Shifrat e përshtatura për vitin 2005 me një rritje prej 6% nga viti 2004 është 182668 ekonomi shtëpiake bujqësore.

Vlerësimi i numrit të ekonomive shtëpiake bujqësore në vitin 2006 duke shfrytëzuar metodologjinë e përshtatur të vitit 2005 me aplikimin e shkallës vjetore të rritjes 6 %.

Pasi që në vitin 2005 nuk kishte numër definitiv të ekonomive shtëpiake bujqësore, është dashur të bëhet një vlerësim.

Të dhënat e kufizuara të cilat ne i kemi pasur na kanë dhënë numrin e ekonomive familjare bujqësore brenda fshatit në regjistrin e fermave, dhe gjithsej numrin e fshatrave në rajone. Supozimet janë bërë që fshatrat në rajone do të ndjekin shpërndarjen e njëjtë ashtu që ne do të mund ti shumëzoni numrin e fermave të dhëna në shtresa sipas numrit të fshatrave. Për ta bërë këtë më të qartë janë dhënë shpjegimet vijuese.

Tabelat e mëposhtme ilustron tre hapat e përdorur për të kalkuluar peshat për anketën 2006 (dhe shërbejnë si shembull se si peshat kalkulohe në përgjithësi për anketa).

Hapi 1: Kalkulimi i faktorëve shumëzues – numri i fshatrave të përfshira në regjistrin e fermave në raport me numrin e përgjithshëm të fshatrave në çdo rajon.

Tabela 1.4 tregon numrin e fshatrave të regjistruara (kolona a) krahasuar me numrin e përgjithshëm të fshatrave në atë rajon të Kosovës (kolona b). Bazuar në këto shifra, faktori shumëzues nga këto vlera për çdo rajon është kalkuluar duke shfrytëzuar:

$$MF = b / a$$

Ku MF është faktori shumëzues; b është numri total i fshatrave, dhe; a është numri i fshatrave në Regjistrin e Fermave.

Tabela 1.4: Kalkulimi i faktorit shumëzues

Rajonet	a	b	MF=b/a
	Nr. fshatrave në regjistrin e fermave	Nr. gjithsej i fshatrave *	Faktori shumëzues
Prishtina	85	270	3,2
Mitrovica	84	317	3,8
Peja	54	180	3,3
Gjakova	44	155	3,5
Prizreni	60	193	3,2
Ferizaj	51	121	2,4
Gjilani	48	178	3,7
Gjithsej	426	1.414	

*Siç është regjistruar në bazën e të dhënave në ESK, të dhënat sipas kryetarëve të fshatit.

Hapi 2: Llogaritja e numrit total të ekonomive shtëpiake bujqësore për nga rajoni dhe madhësia e fermës.

Numri total i ekonomive shtëpiake bujqësore në çdo rajon për nga madhësia e fermës është llogaritur duke aplikuar faktorin shumëzues (të paraqitur në tabelën 1.4) me numrin e ekonomive shtëpiake bujqësore për çdo kategori të madhësisë, të përfshirë në regjistrin e fermave.

Tabela 1.5 tregon numrin total të ekonomive shtëpiake bujqësore në regjistrin e fermës, për nga rajoni dhe kategoria e madhësisë. Për çdo rajon, ekonomitë shtëpiake bujqësore janë ndarë në katër shtresa të kategorisë së madhësisë (tri shtresa të madhësisë dhe "shtresa e fermave të

mëdha dhe të specializuara”). Me qëllim që të llogaritet numri total i ekonomive shtëpiake bujqësore në çdo kategori të madhësisë në çdo rajon, është përdorur faktori shumëzues (mf)

dhe shkalla e rritjes (g) në numrin e ekonomive shtëpiake bujqësore të përfshira në regjistrin e fermave (c).

$$E = MF * c * g$$

Ku E është llogaritja, MF është faktori shumëzues, c është numri i ekonomive shtëpiake bujqësore në shtresat e caktuara në regjistrin e fermave, g është shkalla e rritjes.

Tabela 1.5: Llogaritja i numrit total të ekonomive shtëpiake bujqësore

$E=MF*c*g$	Prishtina	Mitrovica	Peja	Gjakova	Prizreni	Ferizaji	Gjilani	Gjithsej
0-1,50 ha c	9.365 (c)	4.172 (c)	3.734 (c)	3.679 (c)	6.786 (c)	4.875 (c)	4.231 (c)	
Llogaritja E	33.672	17.813	13.845	14.468	24.399	13.146	1.759	134.933
1,51 - 3 ha c	3.084 (c)	1.575 (c)	1.385 (c)	1.347 (c)	1.210 (c)	1.144 (c)	1.341 (c)	
Llogaritja E	11.089	6.725	5.135	5.297	4.351	3.085	5.575	41.257
3.01 + ha c	1.524 (c)	623 (c)	600 (c)	519 (c)	416 (c)	315 (c)	576 (c)	
Llogaritja E	5.480	2.660	2.225	2.041	1.496	849	2.395	17.145
Ferme të mëdha dhe të specializuara	31	32	68	43	59	12	28	273
Gjithsej	50.271	27.230	21.273	21.849	30.305	17.093	25.587	193.608

Duke shfrytëzuar këtë metodë të kalkulimit të numrit total të ekonomive shtëpiake bujqësore në Kosovë, është llogaritur numri total prej 193.608 ekonomi shtëpiake bujqësore.

Gjer sa të kryhet regjistrimi i popullsisë dhe të krijohet korniza e besueshme për numrin gjithsej të ekonomive shtëpiake dhe prej tyre ekonomitë shtëpiake bujqësore, në Kosovë do të ketë debate rreth peshës së aplikuar pasi që peshat dalin direkt nga numri i supozuar i ekonomive shtëpiake bujqësore.

Hapi 3: Kalkulimi i peshave

Peshat për këtë anketë janë përcaktuar duke kalkuluar raportin e ekonomive shtëpiake bujqësore të intervistuar krahasuar me numrin total të llogaritur të ekonomive shtëpiake bujqësore në çdo regjion dhe shtresat siç është paraqitur në tabelën 1.5. Prandaj:

$$\ddot{E} = E / S$$

Ku \ddot{E} është pesha; S është madhësia e mostrës; dhe E është llogaritja e numrit total të ekonomive shtëpiake bujqësore.

Duke përcjellur këtë metodë, janë kalkuluar peshat për çdo shtresë të madhësisë dhe regjion për të përmirësuar besueshmërinë e llogaritjeve. Llogaritjet janë përmirësuar duke shfrytëzuar fermet në kategorinë e njëjtë të madhësisë dhe rajonin për të gjetur llogaritë për të gjitha fermet në këtë kategori dhe regjion të njëjtë. Tabela 1.6 tregon peshat që janë kalkuluar për çdo regjion dhe çdo shtresë (madhësi të fermës).

Tabela 1.6: Peshat

W = E/S	Prishtina	Mitrovica	Peja	Gjakova	Prizreni	Ferizaj	Gjilani
0-1,5 ha	147.684	118.754	78.666	122.610	97.597	62.900	83.363
1,51 - 3 ha	56.287	38.648	27.028	22.351	23.265	14.621	26.174
3.01 + ha	40.589	11.875	9.673	8.331	9.467	4.592	16.401
Fermat e mëdha dhe të specializuara	1	1	1	1	1	1	1

Shembulli 2 tregon se si këto tri hapa ndjekën në praktikë. Pasi që Kosova të ketë përfunduar Regjistrin e Fermave, hapat 1 dhe 2 nuk do të jenë më të domosdoshëm.

Shembull 2. Kalkulimi i peshave në anketë

Hapi 1. Në Prishtinë janë 85 fshatra në regjistrin e fermës prej gjithsej 270 fshatrave. Prandaj faktori shumëzues do të jetë: $270 / 85 = 3.2$.

Hapi 2. Në 85 fshatrat e Prishtinës, në Regjistrin e Fermave janë regjistruar 9,365 ekonomi shtëpiake bujqësore në kategorinë më të vogël të madhësisë prej 0 – 1.5 ha. Llogaritja e numrit të ekonomive shtëpiake bujqësore në të gjitha 270 fshatrat e Prishtinës për atë kategori të madhësisë kullohet duke shumëzuar 9,365 me faktorin shumëzues 3.2.

Prandaj:

$$E = MF * c * g \text{ ose } 9.365 * 3.2 * 1.06 * 1.06 = 33,672$$

Duke ndjekur procedurën e njëjtë, llogaritja e numrit të fermave në kategorinë 1.5 – 3 ha është 9,869 ekonomi shtëpiake bujqësore dhe për fermat me mbi 3 ha është 4,877. Në Prishtinë janë intervistuar 31 fermat të mëdha dhe të specializuara. Këto ferma nuk kanë faktor shumëzues pasi që janë intervistuar të gjitha pasi që janë identifikuar, prandaj nuk përfaqësojnë ferma tjera.

Hapi 3. Në Prishtinë janë intervistuar gjithsej 560 ekonomi shtëpiake prej të cilave në kategorinë e madhësisë prej 0 – 1.5 ha, janë intervistuar 228. Pesa e aplikuar për fermat e intervistuar në Prishtinë në kategorinë e madhësisë së fermës 0 – 1.5 ha është 33,672 pjesëtuar me 228:

$$\ddot{E} = E / S \text{ ose } 33,672 / 228 = 147,684$$

Pesa e aplikuar për ekonomitë shtëpiake bujqësore të kategorisë së madhësisë 0 – 1.5 ha në Prishtinë ishte 147,684.

1.5. Definicionet

Anketa është kryer duke përdorur këto definicione :

Ekonomi shtëpiake është një bashkësi e personave që jetojnë së bashku, grumbullojnë dhe shpenzojnë të ardhurat e tyre të përbashkëta.

Ekonomi shtëpiake bujqësore është ajo që posedon dhe kultivon më shumë se 0.10 ha të tokës së punueshme² ose më pak se 0.10 ha të tokës së punueshme por ka së paku:

1 lopë dhe një viç, ose 1 lopë dhe 1 mëshjtjerrë,
1 lopë dhe 2 frymë dele ose dhi të rritura,
5 dele ose dhi të rritura,
4 dele të rritura dhe derra së bashku,
3 derra të rritur,
50 shpezë të rritura,
20 koshere bletësh,
mbi 20 m² hurdhë për peshq.

Sipërfaqja totale e tokës së ekonomisë shtëpiake përfshinë tërë tokën që është pronë e ekonomisë shtëpiake, e punuar ose jo, dhe e dhënë me qira. Ngastrat që fizikisht gjenden brenda pronës së ekonomisë shtëpiake të intervistuar por që janë dhënë me qira ose pa pagesë të tjerëve për ta punuar, gjithashtu përfshihen në sipërfaqen totale të ekonomisë shtëpiake. Si rrjedhojë, ka mundësi të numërimit të dyfishtë nëse edhe njerëzit që shfrytëzojnë këto ngastra përfshihen në mostrën e anketës. Duke pasur parasysh madhësinë relativisht të vogël të mostrës, probabiliteti i numërimit të dyfishtë është llogaritur të jetë i vogël.

1.6. Procedura në terren

Metodë e grumbullimit të të dhënave ishte intervista ballë-për-ballë me ekonomitë shtëpiake bujqësore duke e plotësuar pyetësorin (aneksi 2). Mbikëqyrësit fushor dhe regjional mbajtën mbikëqyrje të afërt fushore dhe kontakte me zyrën qendrore për të zgjidhur problemet që paraqiteshin.

Është kryer edhe procedura e kontrollimit të të dhënave. Ajo përbëhej nga tri nivele: (i) kontrollimi i pyetësorëve të plotësuar në fushë nga mbikëqyrësit fushor; (ii) kontrollimi i pyetësorëve në zyrën qendrore të ESK-së nga personeli i Departamentit të Bujqësisë, dhe (iii) kontrollet logjike gjatë përfshirjes së të dhënave. Pas përfundimit të punës në terren, është kryer edhe kontrolli i kualitetit.

² Arë, kopsht, serrë, pemishte, vresht, livadhe.

2. Ekonomitë shtëpiake bujqësore

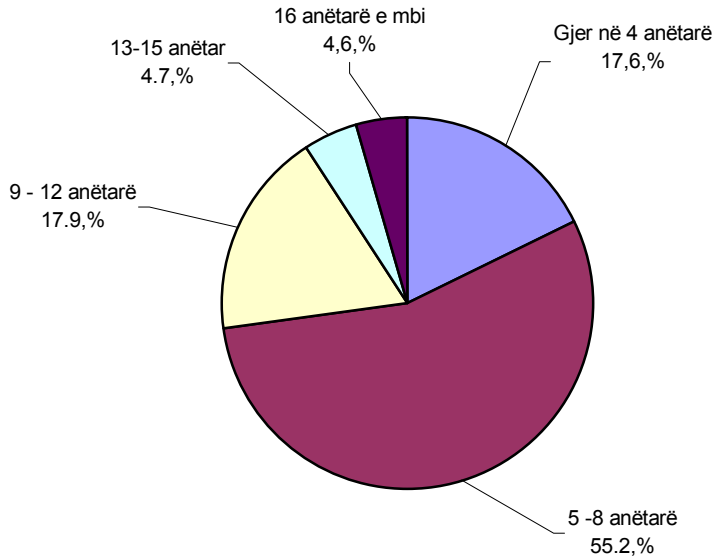
Ky kapitull paraqet të dhënat për ekonomitë shtëpiake bujqësore në vitin 2006 lidhur me moshën, gjininë dhe arsimimin e anëtarëve të ekonomive shtëpiake. Duhet të cekët se janë numëruar vetëm ekonomitë shtëpiake që janë definuar si bujqësore në pajtim me definicionin e dhënë në kapitullin 1. Gjithashtu në këtë anketë janë përfshirë vetëm ekonomitë shtëpiake që jetojnë dhe punojnë tokën në fshatra . Tabela 2.1 tregon numrin gjithsej të popullsisë bujqësore sipas grup-moshës.

Tabela 2.1 Popullsia bujqësore sipas grup-moshës

Grup-mosha	Numri	%	Kumulativi %
Gjer në 14 vjeç	430.712	30,0	30,0
15 - 29 vjeç	418.135	29,1	59,1
30 - 49 vjeç	346.338	24,1	83,2
50 - 64 vjeç	148.435	10,3	93,5
65 - e më tepër	93.965	6,5	100,0
Gjithsej	1.437.585	100,0	

Tabela tregon popullsinë totale bujqësore për 1.437.585 banorë. Kosova karakterizohet me popullsi të re. Popullsia bujqësore e grup-moshës prej 15 gjer 29 vjeçare është 29.1%. Ka numër të vogël të popullsisë mbi moshën 65 vjeçare, më saktësisht 6.5%.

Grafiku 2.1: Madhësia e ekonomive shtëpiake bujqësore

Grafiku 2.1 paraqet shpërndarjen e ekonomive shtëpiake bujqësore për nga madhësia. Ekonomitë shtëpiake bujqësore në Kosovë janë të mëdha. Shumica e ekonomive shtëpiake kanë 5-8 anëtarë, 55.2%. Numri mesatar i anëtarëve të ekonomive shtëpiake bujqësore është 7.4. Ekonomitë shtëpiake shumë të mëdha, me 16 e më shumë anëtarë, zënë 4.6 %.

Tabela 2.2: Struktura e popullsisë bujqësore sipas grup-moshave në rajone

Rajonet	Grup moshë											
	Gjer në 14		15 - 29		30 - 49		50 - 64		65 e mbi		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%
Kosova	430.712	30,0	418.135	29,1	346.338	24,1	148.435	10,3	93.965	6,5	1.437.585	100,0
Prishtina	103.483	29,5	102.465	29,2	83.242	23,7	39.705	11,3	22.181	6,3	351.076	100,0
Mitrovica	52.465	28,6	58.915	32,1	41.809	22,8	18.525	10,1	11.946	6,5	183.660	100,0
Peja	43.302	29,5	43.526	29,7	32.642	22,2	17.303	11,8	9.946	6,8	146.719	100,0
Gjakova	59.430	30,1	57.418	29,0	49.454	25,0	17.632	8,9	13.756	7,0	197.690	100,0
Prizreni	83.072	31,5	76.433	29,0	63.906	24,2	25.277	9,6	15.157	5,7	263.845	100,0
Ferizaj	41.301	31,9	35.983	27,8	32.704	25,2	11.955	9,2	7.708	5,9	129.651	100,0
Gjilani	47.659	28,9	43.395	26,3	42.581	25,8	18.038	10,9	13.271	8,0	164.944	100,0

Dallimet rajonale në strukturën e moshës së popullsisë bujqësore janë të vogla. Rajonet e Ferizajt, Prizrenit dhe Gjakovës kanë përqindje më të lartë të popullsisë së grup-moshës gjer në 14 vjeç. Mitrovica, Peja dhe Prishtina kanë përqindje më të lartë të popullsisë në grup-moshën prej 15 gjer në 29 vjeçare. Pjesa e grupit thelbësor të popullsisë punuese, në mes 30 dhe 49 vjeçare, është më e lartë në rajonet e Gjilanit, Ferizajt dhe Gjakovës. Rajonet e Pejës, Prishtinës dhe Gjilanit kanë pjesën më të madhe të grup-moshave 50 gjer 64 vjeçare. Përqindje me të lartë të popullsisë mbi moshën 65 vjeçare kanë rajoni i Gjilanit dhe Gjakovës.

Tabela 2.3: Struktura e popullsisë bujqësore sipas grup moshave në komuna

Komunat	Grup-mosha										Gjithsej	
	Gjer në 14		15 - 29		30 - 49		50 - 64		65 e mbi			
	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%
Kosova	430.712	30,0	418.135	29,1	346.338	24,1	148.435	10,3	93.965	6,5	1.437.585	100,0
Deçani	23.015	26,3	26.998	30,8	22.426	25,6	8.333	9,5	6.756	7,7	87.528	100,0
Gjakovë	20.104	33,3	16.363	27,1	14.808	24,5	4.880	8,1	4.213	7,0	60.368	100,0
Glllogovci	18.099	28,5	22.160	34,9	13.501	21,3	6.614	10,4	3.149	5,0	63.523	100,0
Gjilani	17.438	26,1	17.691	26,5	18.041	27,1	7.532	11,3	5.982	9,0	66.684	100,0
Dragashi	15.672	28,5	14.335	26,1	14.124	25,7	6.451	11,7	4.402	8,0	54.984	100,0
Istogu	15.516	29,7	15.891	30,4	11.437	21,9	5.644	10,8	3.815	7,2	52.303	100,0
Kaçaniku	13.076	32,3	11.745	29,0	10.631	26,3	3.026	7,5	1.958	4,8	40.436	100,0
Klina	10.528	28,5	13.001	35,1	7.878	21,3	3.653	9,9	1.941	5,2	37.001	100,0
F. Kosova	5.993	25,0	6.926	28,9	5.468	22,8	3.514	14,7	2.040	8,5	23.941	100,0
Kamenica	9.256	26,8	9.002	26,1	8.639	25,0	4.325	12,5	3.323	9,6	34.545	100,0
Mitrovica	5.168	24,0	7.529	35,0	4.536	21,1	2.511	11,7	1.749	8,1	21.493	100,0
Leposaviqi	232	9,5	636	26,1	469	19,3	784	32,2	312	12,8	2.433	100,0
Lipjani	28.495	31,1	24.339	26,5	22.637	24,7	10.316	11,2	5.919	6,5	91.706	100,0
Novobërda	1.472	23,3	1.894	30,0	1.737	27,5	773	12,2	437	6,9	6.313	100,0
Obiliqi	4.534	25,4	5.640	31,6	3.739	20,9	3.116	17,4	831	4,7	17.860	100,0
Rahoveci	16.310	32,8	14.058	28,2	12.223	24,5	4.419	8,9	2.787	5,6	49.797	100,0
Peja	17.257	30,1	14.635	25,5	13.325	23,2	8.006	13,9	4.191	7,3	57.414	100,0
Podujeva	33.726	31,7	31.234	29,3	25.811	24,2	10.507	9,9	5.198	4,9	106.476	100,0
Prishtina	11.166	27,1	10.271	24,9	10.348	25,1	4.864	11,8	4.607	11,2	41.256	100,0
Prizreni	26.761	32,4	22.931	27,7	21.000	25,4	6.986	8,4	5.042	6,1	82.720	100,0
Skenderaj	24.638	31,2	25.026	31,7	18.630	23,6	6.494	8,2	4.252	5,4	79.040	100,0
Shtimja	10.117	33,0	7.619	24,8	8.240	26,9	2.636	8,6	2.071	6,7	30.683	100,0
Shtërpca	679	14,8	529	14,8	999	27,9	776	21,7	597	16,7	3.580	100,0
Suhareka	18.919	30,2	19.179	30,6	15.228	24,3	5.507	8,8	3.744	6,0	62.577	100,0
Ferizaj	17.429	31,7	16.090	29,3	12.834	23,4	5.517	10,0	3.082	5,6	54.952	100,0
Vitja	20.966	32,9	16.702	26,2	15.901	25,0	6.180	9,7	3.965	6,2	63.714	100,0
Vushtrria	21.401	29,4	23.116	31,8	16.246	22,3	7.123	9,8	4.911	6,7	72.797	100,0
Z. Potoku	835	13,8	2.064	34,0	1.649	27,2	1.043	17,2	478	7,9	6.069	100,0
Zveçani	190	10,4	543	29,8	279	15,3	570	31,2	244	13,3	1.826	100,0
Malisheva	21.720	34,2	19.988	31,4	13.554	21,3	6.335	10,0	1.969	3,1	63.566	100,0

Tabela 2.4: Struktura gjinore e popullsisë bujqësore sipas rajoneve

Rajonet	Meshkuj		Femra		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%
Kosova	748.648	52,1	688.937	47,9	1.437.585	100
Prishtina	182.201	51,9	168.647	48,1	350.848	100
Mitrovica	96.138	52,3	87.519	47,7	183.657	100
Peja	74.433	50,7	72.319	49,3	146.752	100
Gjakova	102.807	52,0	94.877	48,0	197.684	100
Prizreni	139.876	53,0	124.061	47,0	263.937	100
Ferizaj	68.471	52,8	61.231	47,2	129.702	100
Gjilani	84.721	51,3	80.283	48,7	165.004	100

Rezultatet e anketës tregojnë përqindje më të lartë të meshkujve 53 për qind në rajonin e Prizrenit dhe në rajonin e Ferizajt me 52.8 për qind. Dominimi i meshkujve në popullsinë bujqësore gjithashtu është treguar edhe në anketat e vitit 2004 dhe 2005.

Në anketë, të dhënat janë grumbulluar edhe për nivelin arsimor. Tabela 2.5 paraqet nivelin e arsimimit të popullsisë bujqësore sipas grup-moshave.

Tabela 2.5: Arsimimi i popullsisë bujqësore sipas grup-moshave (nga 15-64 vjeçare)

Niveli i edukimit	Grup-mosha							
	15 - 29 vjeçare		30 - 49 vjeçare		50 - 64 vjeçare		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%
Pa shkollë	3.103	0,7	8.038	2,3	15.686	10,5	26.827	2,9
Shkolla fillore jo e kryer	31.265	7,5	16.177	4,7	30.243	20,4	77.685	8,5
Shkolla fillore e kryer	143.119	34,2	142.767	41,2	59.619	40,2	345.505	37,8
Shkolla e mesme jo e kryer	68.397	16,4	5.961	1,7	1.849	1,2	76.207	8,3
Shkolla e mesme e kryer	138.367	33,1	144.962	41,9	28.151	19,0	311.481	34,1
Shkolla e lartë jo e kryer	3.779	0,9	1.719	0,5	741	0,5	6.239	0,7
Shkolla e lartë e kryer	3.404	0,8	9.332	2,7	5.811	3,9	18.547	2,0
Fakulteti jo i kryer	19.947	4,8	5.267	1,5	1.319	0,9	26.533	2,9
Fakulteti i kryer	6.745	1,6	12.118	3,5	5.018	3,4	23.881	2,6
Gjithsej	418.127	100,0	346.341	100,0	148.436	100,0	912.904	100,0

Pjesa më e madhe e popullsisë bujqësore ka arsimim fillor ose të mesëm. Pjesa e këtyre dy grupeve së bashku zë 71.9 për qind e popullsisë bujqësore të rritur, dhe të moshës aktive të punës. Në të dy ekstremet, pa arsimim dhe me arsimim terciar, pjesa e popullsisë është e vogël: pa arsimim 2.9 për qind dhe me arsimim të kryer të lartë 2.6 për qind. Tabela tregon përmirësimin gradual të numrit të personave që ndjekin arsimimin terciar, e reflektuar në përqindje më të lartë të personave që ndjekin universitetin në grup-mosha më të reja.

Tabela 2.6: Arsimimi i popullsisë bujqësore sipas gjinisë (nga 15-64 vjeçare)

Niveli i edukimit	Meshkuj		Femra	
	Numri	%	Numri	%
Pa shkollë	5.262	1,1	21.565	5,0
Shkolla fillore jo e kryer	25.423	5,3	52.262	12,0
Shkolla fillore e kryer	124.390	26	221.116	51,0
Shkolla e mesme jo e kryer	46.273	9,7	29.934	6,9
Shkolla e mesme e kryer	222.479	46,4	89.002	20,5
Shkolla e lartë jo e kryer	4.011	0,8	2.227	0,5
Shkolla e lartë e kryer	14.097	2,9	4.450	1,0
Fakulteti jo i kryer	18.126	3,8	8.407	1,9
Fakulteti i kryer	19.106	4	4.774	1,1
Gjithsej	479.167	100,0	433.737	100,0

Ka dallime në nivelin e arsimimit në mes të meshkujve dhe femrave në popullsinë bujqësore të Kosovës në moshën 15-64 vjeçare (tabela 2.6). Pjesa meshkujve pa arsimim është vetëm 1.1 për qind, përderisa për femrat është 5.0 për qind. Ky dallim në mes të gjinive nuk është vetëm si rezultat i priorititetit të dhënë në arsimimin e djemve të tyre, por edhe faktorët tjerë, kushtet ekonomike, distanca nga vendbanimi gjer në shkollë, mjetet e transportit dhe infrastruktura fizike ekzistuese etj. Në fshatrat me shkolla fillore, zakonisht të dy gjinitë dërgohen në shkollë. Edhe në anketat tjera (anketa për matjen e standardit jetësor 2000, anketa e fuqisë punëtore 2001 dhe 2002) janë vërejtur dallime të mëdha në nivelin e arsimit në mes të popullsisë rurale dhe urbane.

3. Shfrytëzimi i tokës dhe struktura e fermës

Anketa e ekonomive shtëpiake bujqësore 2006 grumbulloi të dhëna rreth ekonomive shtëpiake bujqësore, rreth shfrytëzimit të çdo ngastre të tokës, pronë e vetja ose e marrë për punë, përfshirë edhe tokën e lënë djerrinë. Siç është shpjeguar në kapitullin 1, ajo gjithashtu grumbulloi të dhënat për ngastrat që fizikisht gjenden brenda pronës së ekonomisë shtëpiake të intervistuar por që janë dhënë me qira ose të dhëna pa pagesë të tjerëve për ta punuar. Këto ngastra mbulojnë sipërfaqe të vogla të tokës, 3.745 ha, ose rreth 0.8 për qind të shfrytëzimit total të tokës. Në tabelat e mëposhtme, kjo sipërfaqe është përfshirë në kategorinë 'tjetër'. Është menduar se është e domosdoshme që të përfshihen këto ngastra me qëllim të llogaritjes gjithëpërfshirëse për tërë tokën e shfrytëzuar nga ekonomia shtëpiake bujqësore.

Tabela 3.1: Shfrytëzimi total i tokës brenda sektorit të ekonomive shtëpiake bujqësore

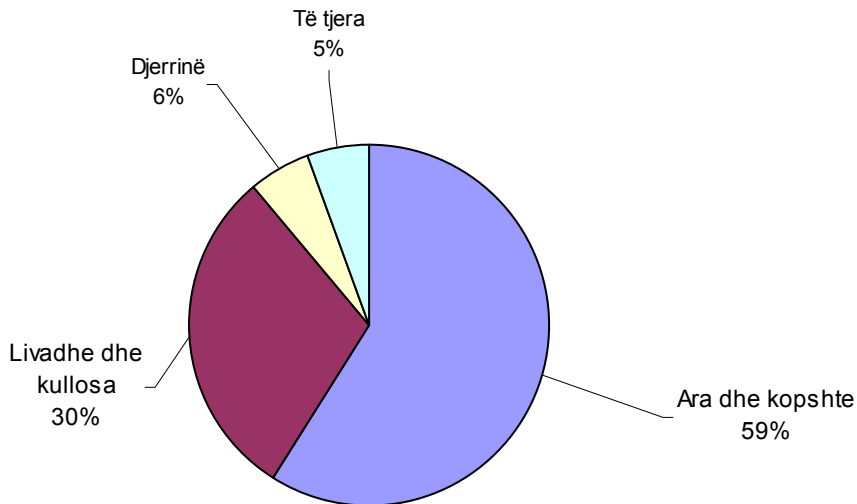
Shfrytëzimi i tokës		Sip. (ha)	%
1	Ara dhe kopshte	135.839	39,9
2	Pemishte	3.159	3,6
3	Vreshta	951	0,3
4	Serra	132	2,4
5	Livadhe	87.007	20,9
<i>Gjithsej tokë e kultivuar</i>		<i>227.088</i>	<i>67,1</i>
6	Kullosa	4.353	0,8
7	Djerrina	19.465	4,0
<i>Gjithsej tokë bujqësore</i>		<i>250.906</i>	<i>71,9</i>
8	Male	48.252	7,7
9	Oborre shtëpish	17.056	19,5
10	Të tjera	4.266	0,9
Gjithsej		320.480	100

Toka bujqësore në pronësi, ose që shfrytëzohet nga ekonomitë shtëpiake, zë rreth 71.9 % të sipërfaqes totale të ekonomive shtëpiake bujqësore. Pjesa e mbetur është me pyje dhe oborre shtëpish.

Toka bujqësore përfshinë: arat, kopshtet, serrat, pemishtet, vreshtat, livadhet, kullosat dhe djerrinat (kopshtet janë mbledhur në kategorinë e tokës ara dhe kopshte për thjeshtëzim të grumbullimit të të dhënave).

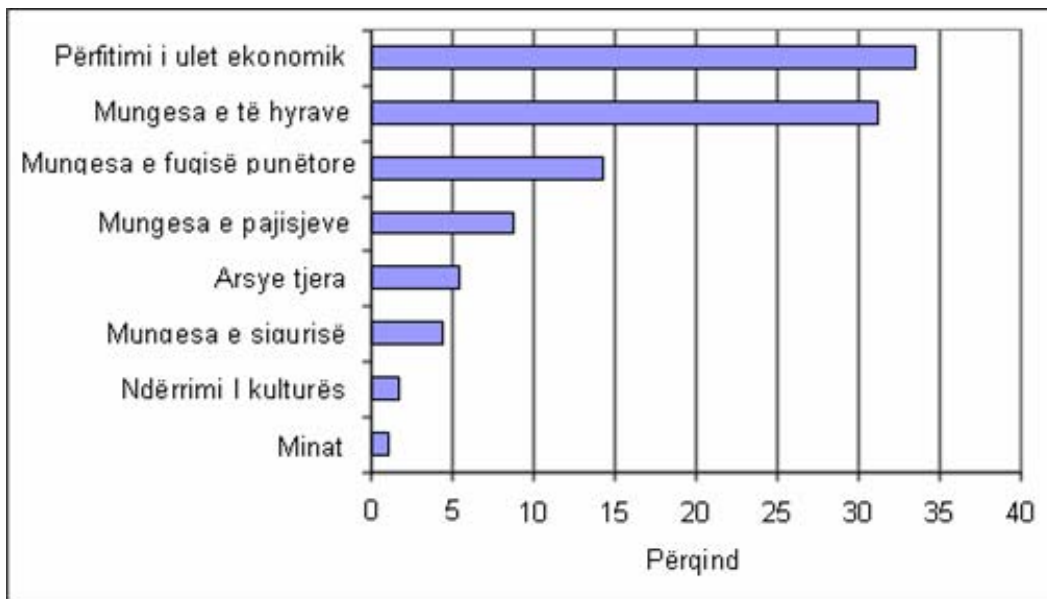
Shfrytëzimi i tokës bujqësore sipas kategorive kryesore është paraqitur në grafikun 3.1³

Grafiku 3.1: Shfrytëzimi i tokës bujqësore

Pjesa më e madhe e tokës bujqësore, 59 për qind, është ara dhe kopshte; kategoria e dytë më e madhe përbëhet nga livadhet dhe kullosat. Në bazë të anketës, 6 për qind e tokës bujqësore është lënë djerrinë. Rreth një e treta e fermerëve që kanë lënë tokën djerrinë thonë se këtë e bëjnë për shkak të përfitimit të ultë ekonomik.

Grafiku 3.2: Arsyet e dhëna nga fermerët për tokën e lënë djerrinë

Arsyet tjera të rëndësishme të paraqitura nga fermerët janë mungesa e të hyrave, pajisjeve ose fuqisë punëtore në ekonomi shtëpiake. Edhe pse mesatarisht ekonomitë shtëpiake bujqësore

³ Kjo figurë nuk përfshinë pylltarinë, oborret e shtëpive dhe kategorinë tjetër.

kanë pajisje të mjaftueshme për zonën e kultivuar dhe tepricë të fuqisë punëtore, për disa ekonomi shtëpiake këto duket se janë pengesë.

Tabela 3.2 tregon sipërfaqen totale të tokës së ujitur të paraqitur në hektar dhe përqindje në rajone dhe tabela 3.3 paraqet indikatorët e njëjtë sipas komunave.

Tabela 3.2: Ujitja e tokës së kultivuar sipas rajoneve

Rajonet	Sipërfaqja e ujitur (ha)	%
Kosova	37.174	100,0
Prishtina	3.219	8,7
Mitrovica	3.187	8,6
Peja	11.692	31,5
Gjakova	13.362	35,9
Prizreni	3.403	9,2
Ferizaj	1.417	3,8
Gjilani	894	2,4

Ujitja, siç është raportuar nga fermerët, shfrytëzohet në rreth 37.174 ha, që përfaqëson 16.4 përqind të sipërfaqes totale të kultivuar. Për nga rajoni, pjesa më e madhe e tokës së ujitur është në Gjakovë, Pejë dhe Prizren.

Tabela 3.3: Ujitja e tokës së kultivuar sipas komunave

Komunat	Sipërfaqja e ujitur (ha)	% e tokës së ujitur
Kosova	37.174	100,0
Deçani	6.424	17,3
Gjakovë	2.299	6,2
Gllgovci	484	1,3
Gjilani	402	1,1
Dragashi	192	0,5
Istogu	4.228	11,4
Kaçaniku	595	1,6
Klina	288	0,8
F. Kosova	218	0,6
Kamenica	175	0,5
Mitrovica	402	1,1
Leposaviqi	7	0,0
Lipjani	954	2,6
Novobërda	109	0,3
Obiliqi	96	0,3
Rahoveci	4.639	12,5
Peja	7.174	19,3
Podujeva	1.026	2,8
Prishtina	333	0,9
Prizreni	2.425	6,5
Skenderaj	528	1,4
Shtimja	180	0,5
Shtërpca	261	0,7
Suhareka	460	1,2
Ferizaj	380	1,0
Vitia	317	0,9
Vushtrria	2.180	5,9
Z. Potoku	58	0,2
Zveçani	13	0,0
Malisheva	327	0,9

Sipas komunave, pjesa më e madhe e sipërfaqes së ujitur është në Deçan, Pejë, Rahovec dhe Istog.

Tabela 3.4: Toka bujqësore sipas madhësisë dhe strukturës së fermës

Madhësia e fermës	Fermat e vogla		Fermat e mëdha dhe të specializuara		Gjithsej	
	Nr. i fermave	% e fermave	Nr. i fermave	% e fermave	Nr. i fermave	% e fermave
0 – 0,5 ha	26.074	13,5	9	3,4	26.083	13,5
0,51 – 1 ha	48.757	25,3	10	3,7	48.767	25,3
1,01 – 1,5 ha	59.307	30,8	9	3,4	59.316	30,8
1,51 – 2 ha	15.877	8,3	9	3,4	15.886	8,2
2,01 – 3 ha	25.276	13,1	17	6,4	25.293	13,1
3,01 – 4 ha	6.444	3,3	31	11,6	6.475	3,4
4,01 – 5 ha	3.738	1,9	20	7,5	3.758	2,0
5,01 – 6 ha	2.346	1,2	18	6,7	2.364	1,2
6,01 – 8 ha	2.079	1,1	34	12,7	2.113	1,1
8,01 – 10 ha	1.002	0,5	20	7,5	1.022	0,5
Mbi 10 ha	1.535	0,8	90	33,7	1.625	0,8
Gjithsej	192.437	100,0	267	100,0	192.704	100,0

Tabela 3.4 paraqet shpërndarjen e fermave për nga madhësia. Fermat klasifikohen në 11 grupe në bazë të sipërfaqes së tokës së tyre bujqësore.

Duke marrë në konsideratë të gjithë fermerët së bashku, Grafiku 3.3 tregon se 47.7 për qind e tokës bujqësore, është nën fermat në mes 0.1 dhe 2 ha. Struktura shumë e fragmentuar e fermës pengon zhvillimin e bujqësisë komerciale dhe çon kah prodhimi jo-komercial.

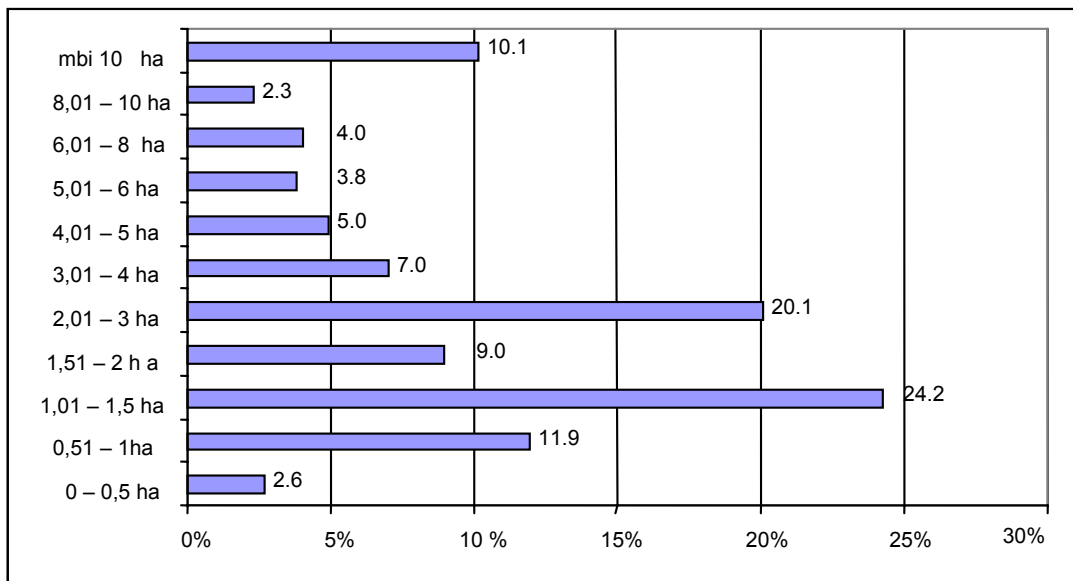
Grafiku 3.3: Shpërndarja e tokës bujqësore në grupet e ndryshme të madhësive të fermave

Tabela 3.5: Grupet sipas madhësisë së fermës dhe struktura e fermës sipas rajoneve

Rajonet	Fermat e vogla						Fermat e mëdha dhe të specializuara		Gjithsej	
	0 - 1,5 ha		1,5 - 3 ha		3 + ha		Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%
	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%				
Kosova	120.185	100,0	90.088	100,0	105.035	100,0	5.172	100,0	320.480	100,0
Prishtina	28.225	25,4	24.417	27,7	38.541	31,2	828	9,1	92.011	26,8
Mitrovica	15.957	13,6	14.677	15,2	16.097	14,1	511	11,0	47.242	14,0
Peja	13.079	8,8	10.975	10,2	14.550	10,6	1.964	21,1	40.567	9,4
Gjakova	15.412	10,6	11.759	12,6	10.949	12,4	511	18,1	38.630	11,3
Prizreni	20.230	17,1	9.389	10,8	7.580	9,5	719	24,5	37.919	14,4
Ferizaj	11.173	10,3	6.707	8,1	5.039	5,4	333	4,5	23.252	9,0
Gjilani	16.109	14,3	12.164	15,5	12.279	16,9	306	11,8	40.859	14,9

Tabela 3.6: Sipërfaqja e përgjithshme e tokës sipas shfrytëzueshmërisë dhe strukturës së fermës

Shfrytëzimi i tokës	Fermat e vogla						Fermat e mëdha dhe të specializuara		Gjithsej	
	0 - 1,5 ha		1,5 - 3 ha		3 + ha		Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%
	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%				
Ara dhe kopshte	52.505	38,8	38.660	41,9	41.366	41,3	3.308	45,4	135.839	39,9
Pemishte	1.259	3,6	1.023	3,6	822	3,6	55	3,2	3.159	3,6
Vreshta	418	0,2	287	0,4	227	0,5	19	1,7	951	0,3
Serra	67	2,4	34	2,3	22	2,5	9	2,4	132	2,4
Livadhe	35.764	21,1	24.347	20	25.478	21,9	1.418	24,1	87.007	20,9
<i>Gjithsej tokë e kultivuar</i>	<i>90.013</i>		<i>64.351</i>		<i>67.915</i>		<i>4.809</i>		<i>227.088</i>	
Kullosa	869	0,6	1.087	1,1	2.336	1,3	61	1,1	4.353	0,8
Djerrina	6.243	3,3	7.067	4,9	6.135	5,3	20	2,3	19.465	4
<i>Gjithsej tokë bujqësore</i>	<i>97.125</i>		<i>72.505</i>		<i>76.386</i>		<i>4.890</i>		<i>250.906</i>	
Male	11.301	6,7	12.158	8,5	24.585	10,7	208	6,2	48.252	7,7
Oborre shtëpish	9.626	22,5	3.894	16,2	3.495	12,6	41	12,9	17.056	19,5
Të tjera	2.133	0,8	1.531	1,1	568	0,5	34	0,7	4.266	0,9
Gjithsej	120.185	100	90.086	100	105.034	100,0	5.173	100	320.480	100,0

Tabela 3.7: Sipërfaqja e tokës bujqësore sipas statusit pronësor dhe strukturës së fermës

Statusi pronësor	Fermat e vogla		Fermat e mëdha dhe të specializuara		Gjithsej	
	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%
Pronë e vetja	295.660	98,27	1.508	83,29	297.168	98,24
E marrë me qira nga individët privat	14.277	0,96	1.338	10,82	15.615	0,99
Shfytëzojn tokën private pa pagesë	3.121	0,68	103	2,42	3.224	0,68
E marrë me qira nga shteti	1.623	0,03	2.145	3,13	3.767	0,03
Shfytëzojn tokën shtetërore pa pagesë	601	0,06	79	0,33	680	0,06
Të tjera	2	0,00	.	0,00	2	0,00
Gjithsej	315.284	100,00	5.172	100	320.456	100,00

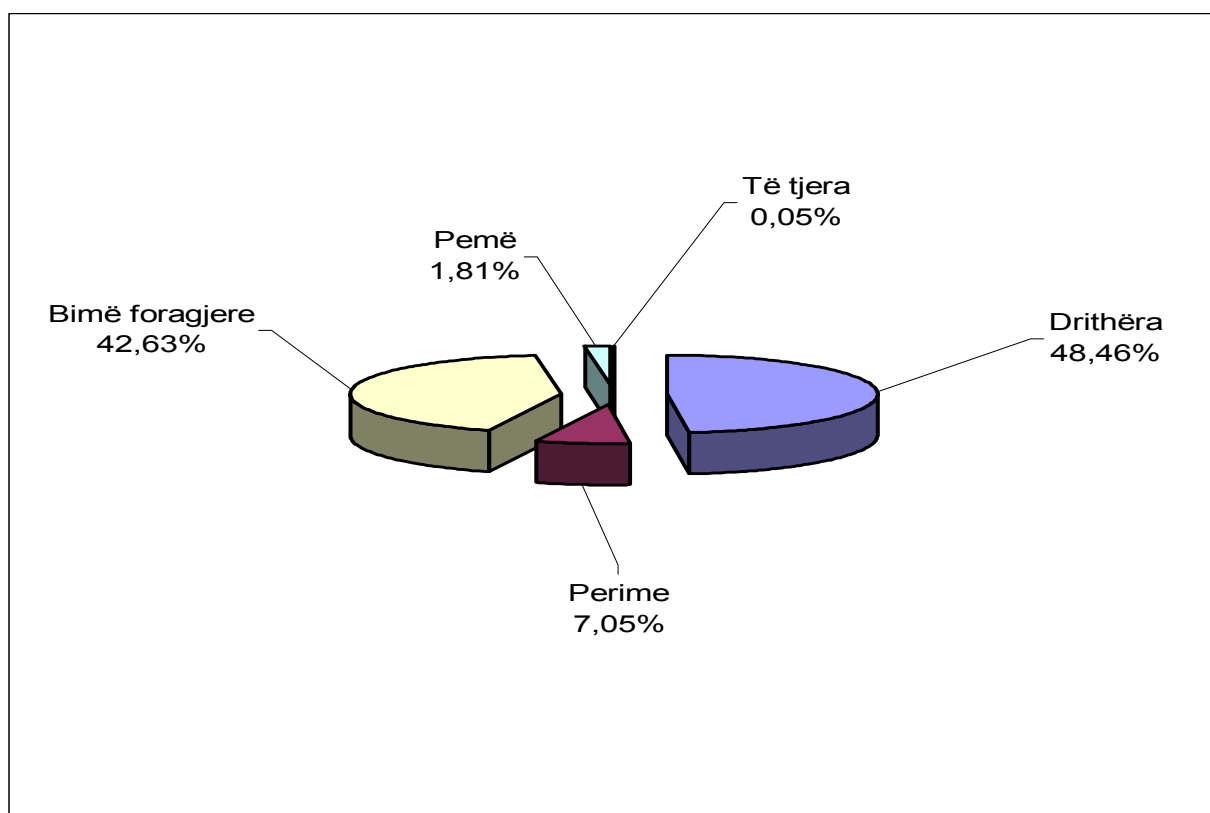
Me anketë, janë grumbulluar të dhënat rreth statusit të pronës së ngastrave tokësore. Tabela 3.7 tregon se fermat e vogla punojnë pothuaj ekskluzivisht vetëm tokën e tyre. Fermat e mëdha dhe të specializuara shfytëzojnë edhe tokën e marrë me qira rreth 15 për qind.

4. Prodhimtaria bujqësore

Sipërfaqet kryesore të tokës së punueshme janë të përqendruara në luginat dhe zonat e rrafshëta në veri dhe lindje. Tradicionalisht, prodhimi i perimeve dhe pemëve është i përqendruar kryesisht në perëndim. Së voni, prodhimi i pemëve ka filluar të rritet edhe në pjesët tjera. Kullosat dhe pyjet janë kryesisht të vendosura në zonat malore.

Ky kapitull paraqet të dhëna mbi sipërfaqet e kultivuara sipas kulturave (në hektar); nivelet e prodhimit (në ton) dhe rendimentet (ton për hektar). Grafiku 4.1 paraqet kulturat bujqësore kryesore të kultivuara në vitin 2006, të grupuara në pesë kategori: drithëra, bimë foragjere, perime, pemë, dhe tjera⁴.

Grafiku 4.1: Sipërfaqet me kultura bujqësore sipas kategorive

Rezultatet e anketës tregojnë se drithërat dhe bimët foragjere mbulojnë sipërfaqet më të mëdha të tokës së punueshme në Kosovë, rreth 91 për qind, gjersa pemët dhe perimet zënë pjesën tjetër prej 8.9 për qind.

Tabela 4.1 tregon sipërfaqen e mbjellë, prodhimin dhe rendimentin sipas kulturave bujqësore.

⁴ Bimë industriale, mjekësore dhe fidanë

Tabela 4.1: Sipërfaqja me kultura, prodhimitaria dhe rendimenti *

Kultura	Sipërfaqja (ha)	Prodhimi (t)	Rendimenti (t/ha)
<i>Drithëra</i>	109.989,3		
Grurë	68.612,8	239.464,1	3,5
Thekër	180,2	508,4	2,8
Elb	2.053,1	6.086,4	3,0
Elb birre	320,4	972,2	3,0
Tërshërë	2.684,3	6.843,4	2,5
Misër	16.575,4	63.395,6	3,8
Misër (kulturë e përzier)	19.563,1	74.852,6	3,8
<i>Perime</i>	16.006,6		
Patate	3.089,5	71.244,5	23,1
Domate	787,3	15.195,2	19,3
Patëllxhan	15,1	292,7	19,4
Spec	2.733,0	62.925,2	23,0
Kungull	74,7	1.023,1	13,7
Kungull (kulturë e përzier)	1.067,4	9.746,8	9,1
Kungull misri	100,9	2.551,1	25,3
Kërpudha	0,2	2,7	13,5
Trangull	276,7	7.527,5	27,2
Shalqi	699,7	18.821,1	26,9
Pjepër	234,5	2.677,6	11,4
Lakër	921,4	25.012,0	27,1
Lulelakër	5,8	74,2	12,8
Spinaq	39,9	393,7	9,9
Marule	36,9	316,1	8,6
Panxhar	10,1	193,8	19,2
Majdanoz	8,2	39,4	4,8
Presh (purri)	62,1	1.190,4	19,2
Qepë	810,1	11.375,7	14,0
Rrepkë	5,7	64,7	11,4
Hudhër	126,8	745,6	5,9
Fasule	321,2	840,5	2,6
Fasule (kulturë e përzier)	4.483,6	9.786,8	2,2
Bizele	21,0	67,4	3,2
Bishtajoret tjera	34,9	174,8	5,0
Karota	38,9	516,9	13,3
<i>Foragjere dhe drithëra të kositura të gjelbërta</i>	96.766,1		
Sanë (livadhe)	66.381,1	184.676,8	2,8
Bari	7.899,5	30.561,3	3,9
Jonxhë	14.617,5	61.554,9	4,2
Tërfil	2.261,3	7.471,5	3,3
Urov	329,6	1.461,2	4,4
Grurë (i gjelbër)	674,8	3.320,0	4,9
Thekër (e gjelbër)	139,4	570,1	4,1
Elbi (i gjelbër)	79,7	109,9	1,4
Tërshërë (e gjelbër)	3.595,2	13.033,3	3,6
Misri (i gjelbër)	788,0	11.338,6	14,4

Tabela 4.1: Sipërfaqja me kultura, prodhimtaria dhe rendimenti (vazhdim)

Kultura	Sipërfaqja (ha)	Prodhimi (t)	Rendimenti (t/ha)
<i>Pemët</i>	4109,3		
Molla	1.096,2	9.371,7	8,5
Dardha	292,9	1.893,7	6,5
Ftoni	29,4	147,8	5,0
Mushmolla	10,7	72,4	6,8
Kumbulla	1.530,2	11.466,5	7,5
Kajsi	14,8	113,8	7,7
Pjeshkë	15,1	81,0	5,4
Qershi	39,9	235,9	5,9
Vishnje	30,8	170,3	5,5
Arrë	45,9	20,5	0,4
Lajthi	2,2	0,3	0,1
Gështenjë **		43,6	
Dredhëz	39,7	166,2	4,2
Mjedër	3,2	9,7	3,0
Manaferrë	39,0	507,5	13,0
Rrush për verë	417,7	3.135,2	7,5
Rrush	501,6	4327,6	8,6
<i>Tjera</i>	111,3		

Vërejtje:

* Kjo tabelë nuk përfshin kulturat e dyta (pas korjes së parë) ku është mbjellur gjithsej 248 ha me misër, domate, speca, tranguj, lakra, spinaq dhe rendimentin e tyre: misër 78 ton, domate 18 ton, speca 2 ton, tranguj 491 ton, lakra 2671 ton, spinaq 540 ton dhe të tjera 4 ton.

** Sipërfaqet nën Gështenjë (445 ha) janë evidentuar si tokë pyjore dhe nuk është përfshirë në pemë. Gjithashtu kjo tabelë nuk përfshin trupat e shpërndarë të pemëve dhe prodhimtarinë e tyre. Trupat e shpërndarë të pemëve dhe rendimenti i tyre është paraqitur në tabelën 4.2.

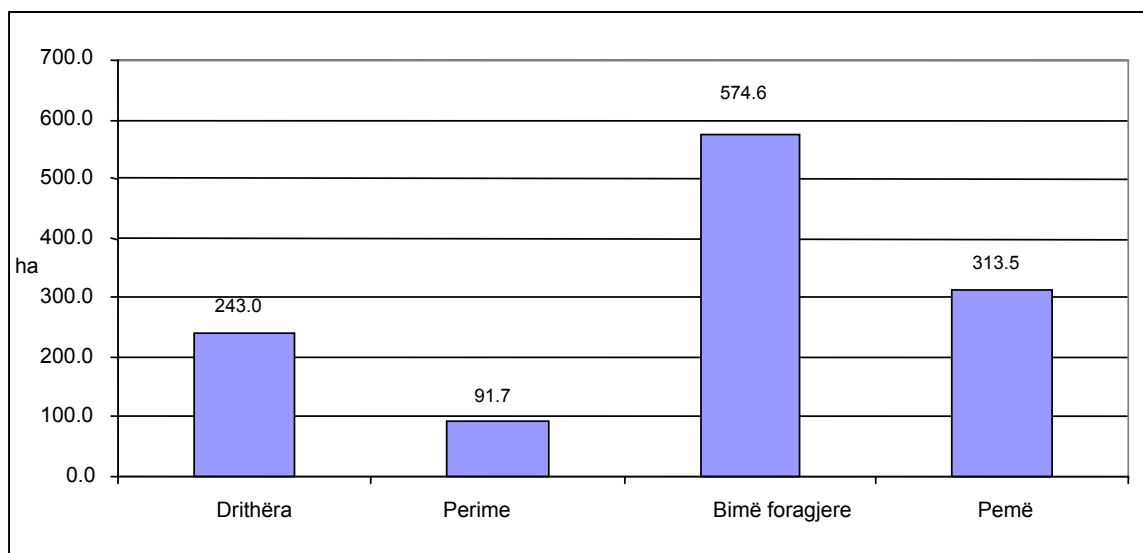
Tabela tregon se gruri dhe misri janë kulturat më të rëndësishme në Kosovë sa i përket sipërfaqes së kultivuar dhe prodhimit. Perimet më të rëndësishme janë fasulja (posaçërisht si kulturë e përzier me misër), patatja dhe speci. Brenda grupit të bimëve foragjere, sana (livadhet) dhe jonxha kanë sipërfaqe dhe prodhim më të madh.

Në pemishte, sipërfaqet më të mëdha janë nën kumbulla dhe molla. Megjithëse kushtet agroekologjike për prodhimin e pemëve janë relativisht të mira dhe fuqia punëtore është në dispozicion, sektori është duke u ballafaquar me disa pengesa për zhvillim të mëtutjeshëm. Ka pasur mungesë të investimeve për shkak të mundësive të kufizuara financiare të ekonomive shtëpiake bujqësore.

Tabela 4.2: Trupat e shpërndarë të pemëve

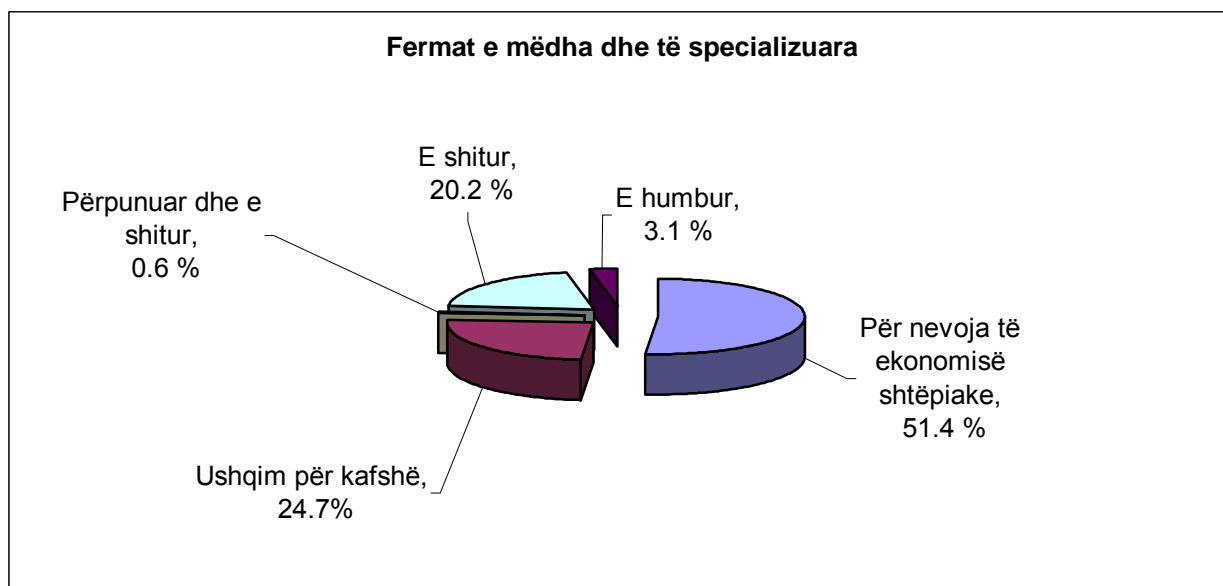
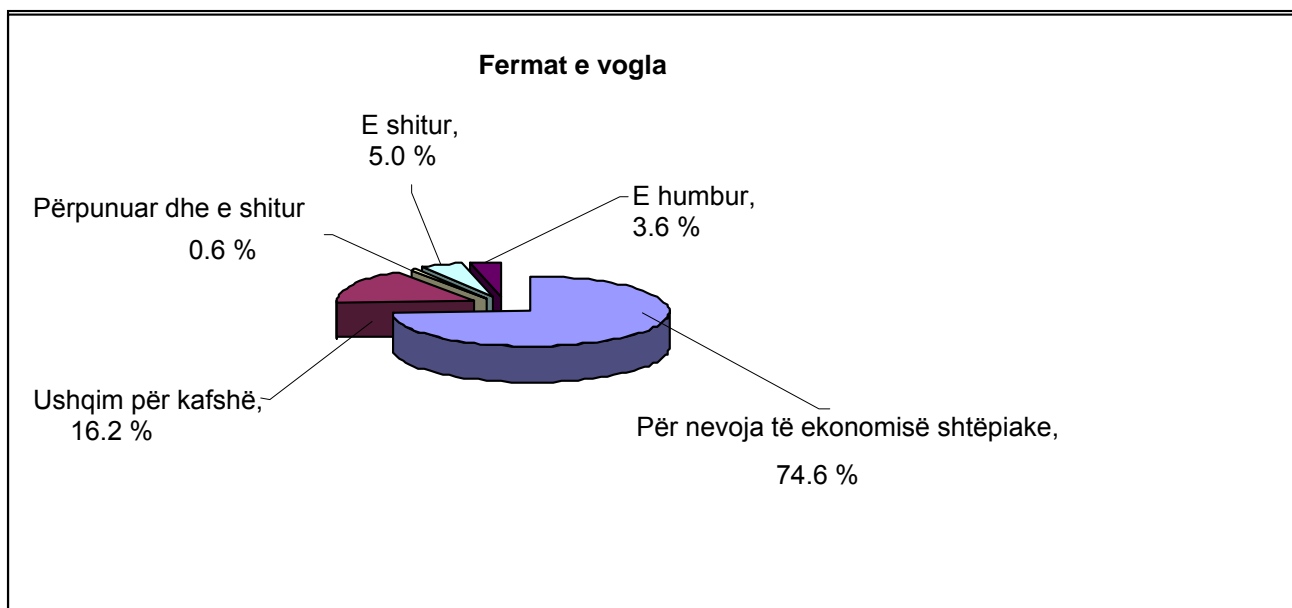
Lloji i trupave të pemëve	Numri i trupave	Rendimenti në ton (t)
Molla	310.092	6.285
Dardha	145.489	2.049
Ftoni	34.806	630
Mushmolla	19.047	250
Kumbulla	237.891	3.626
Kajsi	17.576	274
Pjeshkë	14.106	207
Qershi	28.615	456
Vishnje	15.325	185
Arrë	38.725	91
Lajthi	4.460	30
Gështenjë	2.660	44
Rrush	13.970	201

Në anketë, janë grumbulluar informata rreth tokës së kultivuar me prodhim zero. Grafiku 4.2 tregon sipërfaqet e mbjella me prodhim zero. Grafiku 4.2: Sipërfaqet e mbjella me prodhim zero sipas grupit të kulturës bujqësore

Grafiku 4.2: Sipërfaqet e mbjella me prodhim zero sipas grupit të kulturave bujqësore

Në vitin 2006, ishin gjithsej 1.223 ha me prodhim zero. Mesatarisht, kjo përfaqëson një pjesë të vogël të sipërfaqes së mbjellë.

Anketa e vitit 2006 ka grumbulluar të dhëna edhe rreth përdorimit të prodhimtarisë së kulturave bujqësore. Këto informata mund të ofrojnë një pasqyrë të dobishme të komercializimit të ekonomive shtëpiake bujqësore.

Grafiku 4.3: Shfrytëzimi i të korrurave sipas strukturës së fermës në përqindje

Siç është theksuar në Kapitullin 1 fermave të cilave i referohemi si 'të mëdha dhe të specializuara' definojnë si ferma që janë jashtë shpërndarjes normale për madhësitë e fermave për lloje të ndryshme të fermave. Në Kapitullin 1 gjithashtu është theksuar se këto ferma nuk janë komerciale domosdoshmërisht. Kjo është reflektuar në grafik. Megjithatë fermat e mëdha dhe të specializuara shesin një pjesë më të madhe të prodhimit të tyre krahasuar me fermat e vogla, prapëseprapë ato shesin rreth një të pestën e prodhimit. Kjo nxjerr në pah karakterin kryesisht jo-komercial të bujqësisë së Kosovës. Fermat e mëdha dhe të specializuara përdorin një pjesë pak më të madhe të kulturave bujqësore për ushqim të kafshëve sesa fermat e vogla pasi që ato janë më tepër të specializuara në prodhimtarinë blegtorale.

5. Pylltaria

Pylltaria është një sektor i rëndësishëm në Kosovë për arsye ekonomike, mjedisore dhe sociale. Rreth 41 për qind të sipërfaqes totale të tokës në Kosovë është me pyje dhe toka pyjore.

Me anketë janë grumbulluar informata prej ekonomive shtëpiake mbi pyjet në sektorin e ekonomive shtëpiake bujqësore, përdorimin e drurit dhe llojet e drurit të shfrytëzuar.⁵

Tabela 5.1 paraqet për secilin rajon numrin e ekonomive shtëpiake bujqësore që posedojnë pyje.

Tabela 5.1: Numri i ekonomive shtëpiake bujqësore që posedojnë pyje sipas rajoneve

Rajonet	Gjithsej nr. i ekonomive shtëpiake	Ekonomit shtëpiake- me pyje	%
	Numri		
Kosova	193.603	76.568	39,6
Prishtina	50.271	17.013	33,8
Mitrovica	27.230	11.973	44,0
Peja	21.273	5.896	27,7
Gjakova	21.849	6.216	28,5
Prizreni	30.305	15.190	50,1
Ferizaj	17.088	10.761	63,0
Gjilani	25.587	9.519	37,2

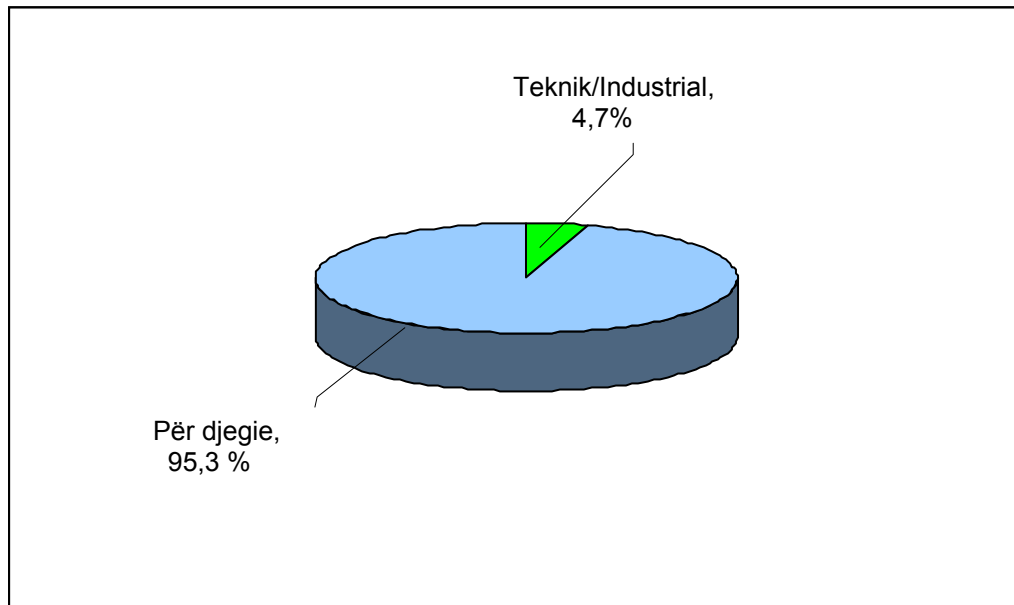
Tabela 5.2: Shfrytëzimi i drurit në metër kub sipas rajoneve

Rajonet	Gjithsej shfrytëzuar	Për djegie	Teknik/industrial
	m ³	m ³	m ³
Kosova	328.154	312.831	15.323
Prishtina	68.169	67.723	446
Mitrovica	72.626	72.151	475
Peja	31.153	30.325	828
Gjakova	21.091	20.851	240
Prizreni	37.047	36.921	126
Ferizaj	38.324	36.937	1.387
Gjilani	59.744	47.923	11.821

Tabela 5.2 paraqet shfrytëzimin e raportuar të drurit sipas rajonit. Më së shumti dru për djegie është shfrytëzuar në rajonin e Mitrovicës.

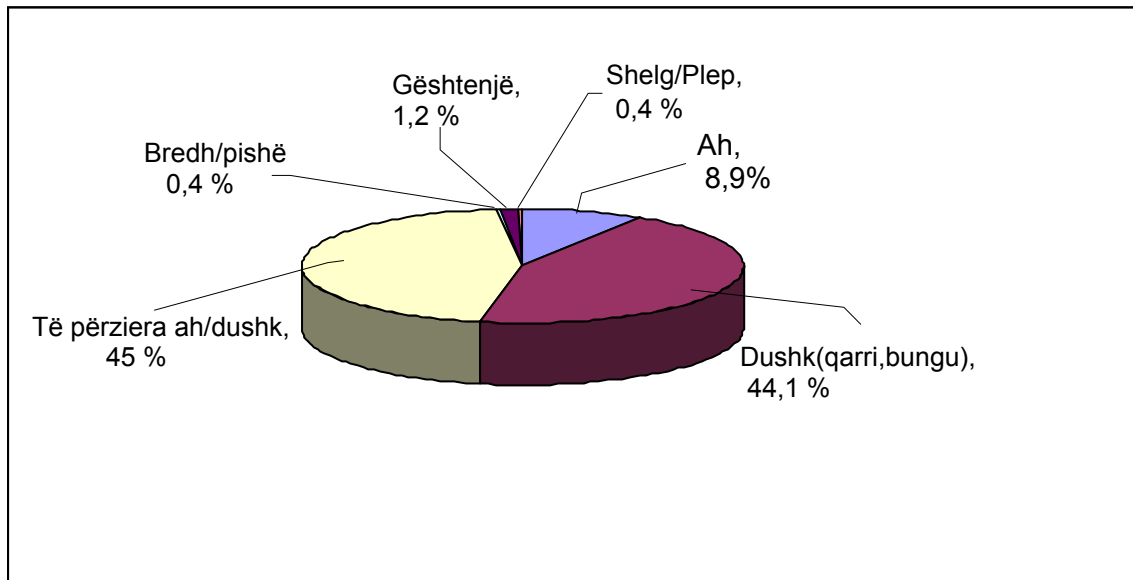
⁵ Informata shtesë mbi pylltarinë e Kosovës mund të sigurohen nga MBPZHR-ja, Departamenti i Pylltarisë, Inventari i Pyjeve 2002/2003.

Grafiku 5.1: Shfrytëzimi i pyjeve

Shfrytëzimi i drurit ndahet në dy kategori, për djegie dhe dru teknik/industrial. Më së shumiti druri përdoret si dru për djegie, gjersa vetëm 4.7 për qind përdoret për qëllime teknike dhe industriale⁶ (Grafiku 5.1).

Grafiku 5.2: Llojet e drurit

Pyjet më të rëndësishme në Kosovë janë pyjet e dushkut (qarri dhe bungu) dhe pyjet e përziera ah dhe dushk.

⁶ Shtyllat elektrike, pontonet e hekurudhave, mobilie, dysheme, dhe tanin dhe tapë nga lëvorja e drurit.

6. Blegtoria

Statistikat për numrin e kafshëve sipas madhësisë së fermës së ekonomisë shtëpiake, e vogël ose e madhe dhe e specializuar, janë grumbulluar nga anketa. Në Kosovë ka një numër relativisht të madh të fermave të ekonomive shtëpiake të specializuara në blegtori. Informatat gjithashtu janë grumbulluar rreth prodhimeve blegtorale me qëllim të ofrimit të një pasqyre të kontributit të tyre për të ardhurat në para të gatshme të ekonomisë shtëpiake.

Tabela 6.1 tregon numrin e kafshëve sipas llojit dhe strukturës së fermës (fermat e vogla, të mëdha dhe të specializuara).

Tabela 6.1: Numri i kafshëve shtëpiake tetor nëntor 2006

Lloji i kafshëve	Numri i kafshëve në ferma te vogla	Numri i kafshëve në fermat të mëdha dhe të specializuara	Gjithsej
Gjedhe	379.029	2.966	381.995
Viça më të ri se 6 muaj	81.512	667	82.179
Mëzet dhe mëshqerra 6 muaj deri 1 vjeç	61.886	421	62.307
Mëzet dhe mëshqerra 1 deri 2 vjeç	21.506	236	21.742
Dema dhe mëshqerra më tepër se 2 vjeç	7.424	129	7.553
Lopë qumështore	203.892	1.490	205.382
Qe	2.548	11	2.559
Buallica	261	12	273
Derra	68.096	127	68.223
Gica deri në 6 muaj	41.760	90	41.850
Dosa për mbarsim	18.051	27	18.078
Harça për riprodhim	8.285	10	8.295
Dele dhe dhi	95.887	17.056	112.943
Qengja	15.364	2.973	18.337
Dele për mbarsim	62.807	12.065	74.872
Desh për riprodhim	6.398	1.207	7.605
Dhi	11.318	811	12.129
Kuaj dhe Gomarë	7.260	88	7.348
Kuaj	6.585	78	6.663
Gomarë	675	10	685
Shpezë	2.224.386	300.147	2.524.533
Pula	2.037.233	299.853	2.337.086
Shpezë të tjera	187.153	294	187.447
Bletë (Koshere)	72.007	162	72.169

Gjedhët janë kafshët shtëpiake më të rëndësishme, prej të cilave 54 për qind janë lopë qumështore. Ekonomitë shtëpiake kanë një numër të vogël të buallicave, rreth 273, të cilat janë përfshirë në numrin e përgjithshëm të gjedhëve. Në vitin 2006, më pak se 1 për qind e numrit total të gjedhëve ishin në fermat e mëdha dhe të specializuara.

Numrat e kafshëve shtëpiake të paraqitura në tabelën më lartë janë nga tetori-nëntori i vitit 2006. Anketa gjithashtu ka evidencuar numrin e kafshëve të blera, therura dhe të shitura gjatë vitit (Tabela 6.2). Në Kosovë ekonomitë shtëpiake shesin gjedhët e ri, kryesisht me moshë gjer në një vit.

Tabela 6.2: Numri i kafshëve të blera, shitura dhe të therura

Lloji i kafshëve	Numri i kafshëve		
	të blera	të shitura	të therura
Gjedhe	11.983	49.486	29.089
Viça më të ri se 6 muaj	4.142	19.063	5.247
Mëzet dhe mëshqerra 6 muaj deri 1 vjeç	4.006	14.673	12.266
Mëzet dhe mëshqerra 1 deri 2 vjeç	2.221	6.516	6.719
Dema dhe mëshqerra më tepër se 2 vjeç	719	749	1.648
Lopë qumështore	786	8.261	3.081
Qe	109	224	115
Buallica	:	:	13
Derra	3.715	35.198	31.728
Gica deri në 6 muaj	3.135	34.059	11.470
Dosa për mbarsim	314	152	8.789
Harça për riprodhim	266	987	11.469
Dele dhe dhi	7.893	39.973	10.366
Qengja	2.127	25.935	3.745
Dele për mbarsim	2.216	5.111	1.543
Desh për riprodhim	26	1.249	116
Dhi	3.524	7.678	4.962
Kuaj dhe Gomarë	107	173	-
Kuaj	107	173	-
Gomarë	-	-	-
Shpezë	116.823	130.269	878.343
Pula	116.807	123.185	852.316
Shpezë të tjera	16	7.084	26.027

Në vitin 2006, disa ekonomi shtëpiake (rreth 40,000) kanë shitur prodhime blegtorale.(Tabela 6.3)

Tabela 6.3: Prodhimet blegtorale të shitura

Prodhimet blegtorale	Nr. i ekonomive shtëpiake bujqësore	Vlera mesatare /Esh (Euro)	Gjithsej vlera (Euro)
Mish	1.454	1.301	1.891.662,5
Qumësht	14.406	757	10.902.000,3
Djathë	13.853	287	3.981.841,0
Yndyrë (dhjamë)	804	227	182.572,9
Prodhime tjera qumështi	4.462	225	1.004.066,2
Vezë	1.332	1.654	2.203.691,0
Mjaltë	1.996	847	1.689.714,4
Prodhime tjera	2.251	623	1.403.068,4
Gjithsej	40.559	573	23.258.616,5

Vezët kryesisht shiten nga fermat e mëdha dhe të specializuara.

7. Inputet bujqësore

Me Anketë janë grumbulluar të dhëna rreth inputeve bujqësore, konkretisht rreth makinerisë dhe pajisjeve bujqësore, plehrave minerale dhe plehut organik. Të dhënat nuk janë grumbulluar për përdorimin e pajisjeve, koston e operimit ose marrjen/dhënien me qira të pajisjeve. Nuk janë grumbulluar të dhëna për çmimet e plehrave e as për përdorimin e inputeve tjera. Fuqia punëtore është diskutuar ndaras në Kapitullin 8.

Makineria dhe pajisjet bujqësore

Informata janë grumbulluar sa i përket numrit të makinerisë dhe pajisjeve, dhe numrit të ekonomive shtëpiake të cilat posedojnë makineri. Shifrat e vlerave, të dhëna si vlera për njësi, referohen në vlerësimin vetjak të pronarit se për çfarë çmimi mund ta shesin makinën. Sikur edhe në anketën e ekonomive shtëpiake bujqësore paraprake, është supozuar se për arsye të ndryshme vlerësimi i pronarit ka tendencë të dhënies vlerë më të ultë se vlera e tregut.

Tabela 7.1 tregon makinerinë dhe pajisjet bujqësore të pronësi të fermave të paraqitura sipas strukturës së fermës (ferma të vogla, dhe ferma të mëdha e të specializuara).

Tabela 7.1: Makinaria dhe pajisjet në ekonomitë shtëpiake bujqësore

Lloji i pajisjes	Fermat e vogla		Fermat e mëdha dhe të specializuara	
	Nr. i poseduar	Vlera e njësisë	Numri i poseduar	Vlera e njësisë
<i>Traktorët dhe makinat ngjitëse</i>				
Traktorë të mëdhenj (mbi 40 KF)	28.113	3.682	185	10.814
Traktorë të vegjël (nën 40 KF)	49.617	2.700	167	4.063
Plug	61.214	261	263	798
Lesë me disqe	15.299	337	103	1.030
Trinë	31.242	249	140	384
Rimorkio	9.726	364	36	409
Makinë mbjellëse	5.766	647	105	1.992
Makinë bluarjeje	8.073	236	48	365
Shpërndarës plehu mineral	2.785	276	90	666
Shpërndarës plehu organik	470	1.530	21	1.768
Spërkatës	1.952	519	87	971
Makinë kositëse	10.417	585	88	1.174
Grabujë mekanike për sanë	5.712	495	76	556
Makinë për silazh misri	502	1.167	29	6.781
Nxjerrëse patatesh (me pastrues)	433	1.803	43	1.714
Presë e sanës	158	3.372	41	3.380
Pjesë ngjitëse për lërim mes rreshtash	465	679	20	834
<i>Motokultivator dhe makinat ngjitëse</i>				
Motokultivator	1.426	1.226	67	1.364
Plug	6.246	158	20	159
Rimorkio	5.043	812	238	1.446
Makinë bluarjeje	3.389	619	87	1.176
Makinë kositëse	3.569	306	15	279
Pjesë ngjitëse për lërim mes rreshtash	1.602	356	7	581
<i>Mekanizimi dhe pajisjet tjera</i>				
Kombajnë	543	7.886	39	11.748
Mulli (më i madh – për nevoja të fermës)	3.364	324	62	1.248
Pompat e ujit (të kapacitetit të madh)	902	572	70	1.194
Makina për mjelje	579	465	38	2.413
Tjera	795	509	8	6.533

Përdorimi i plehrave minerale dhe organike

Tabela 7.2 paraqet përqindjen e ekonomive shtëpiake të cilat përdorin lloje të ndryshme të plehrave minerale. Plehrat minerale përdoren nga shumica e fermerëve. NPK, shpesh i shfrytëzuar për plehërimi themelor gjatë mbjelljes, dhe është më i shfrytëzuar prej të gjitha plehrave joorganike, dhe shumica e pjesës tjetër janë NAG dhe URE, të cilat kryesisht përdoren për riplehërim pas mbirjes së bimës. NPK përdoret nga 67.4 për qind e fermerëve të vegjël dhe 80.3 për qind e fermerëve të mëdhenj.

Tabela 7.2: Përdorimi i plehrave minerale dhe plehut organik nga ekonomitë shtëpiake në për qind (%)

Lloji I plehrave	Fermt e vogla	Fermt e mëdha dhe të specializuara
	%	%
NPK	67,4	80,3
NAG	23,0	38,0
URE	37,3	43,1
Të tjera	3,4	1,5
Pleh organik	38,0	54,7

Tabela 7.3 : Përdorimi i plehrave minerale sipas grupit të kulturave bujqësore*

Kulturat	Plehu mineral									Gjithsej kg/ha, (NPK,NAG,URE, Të tjera)
	Sipërfaqja (ha)	NPK (t)	kg/ha	NAG (t)	kg/ha	URE (t)	kg/ha	Tjera (t)	kg/ha	
Drithëra	109.989,3	26.266,8	239	9.431,6	86	10.773,3	98	123,9	1	424,0
Perime	16.005,6	4.918,9	307	2.797,1	175	1.338,6	84	1.602,5	100	666,0
Foragjere	96.766,1	7.906,4	82	1.975,4	20	2.917,5	30	185,2	2	134,0
Pemë	4.109,3	508,9	124	141,1	34	132,3	32	572,2	139	329,0
Tjera **	111,3	0,2	2	0,2	1		0		0	3,0
Gjithsej	226.981,6	39.601,1	174	14.345,5	63	15.161,8	67	2.483,7	11	315,0

Tabela 7. 4: Përdorimi i plehrave organike sipas grupit të kulturave bujqësore*

Kulturat	Plehu organik		
	Sipërfaqja (ha)	ton (t)	kg/ha
Drithëra	109.989,3	101.263,2	920,7
Perime	16.005,6	62.778,7	3.922,3
Foragjere	96.766,1	140.062,9	1.447,4
Pemë	4.109,3	7.962,2	1.937,6
Tjera **	111,3	:	:
Gjithsej	226.981,6	312.066,9	1.374,9

Vërejte: * Tabela nuk përfshin plehrat minerale dhe organike të përdorura mbi kulturën e dytë (pas korrijës së parë), që janë 233 tonë NPK; 32 tonë NAG; 2.6 tonë URE dhe 3132 tonë pleh organik.

** Bimët industriale, mjekësore dhe fidanët

Tabela 7.3 tregon përdorimin e plehrave minerale dhe organike sipas kulturës bujqësore. Kulturat bujqësore janë paraqitur në grupe dhe është treguar përdorimi mesatar i plehrave minerale dhe plehut organik për hektar. Është me rëndësi të theksohet se sasi të janë dhënë në bruto vlera. Kjo do të thotë se nuk ka informata të drejtpërdrejta rreth përdorimit neto të substancave aktive në plehrat minerale të ndryshme. Perimet kanë shkallën më të lartë të përdorimit për hektar, me 307 kg /ha NPK, 175 kg/ha NAG, 84 kg/ha URE dhe rreth 3.922 kg/ha pleh organik. Drithërat kanë 239 kg /ha NPK, 86 kg/ha NAG, 98 kg/ha URE dhe 920 kg/ha pleh organik. Shumica e plehrave janë përdorur për drithëra.

8. Fuqia punëtore në bujqësi

Të dhënat rreth fuqisë punëtore në bujqësi janë të rëndësishme për të vlerësuar gjer në çfarë mase bujqësia mund të absorboj fuqinë punëtore rurale dhe shkallën në të cilën kërkohen vendet e punës jashtë fermës në viset rurale. Kjo e fundit mund të identifikoj politikat e domosdoshme që synojnë zhvillimin rural, e jo vetëm bujqësinë. Për këtë arsye, anketa ka grumbulluar informatat rreth punësimit në fermë të anëtarëve të ekonomisë shtëpiake varësisht nga angazhimi i tyre në prodhim, me orar të plotë, të pjesshëm ose të rastit. Personat që punojnë së paku 20 orë në javë në bujqësi janë klasifikuar si punëtor me orar të pjesshëm në bujqësi. Ata që punojnë rreth 56 orë në javë janë konsideruar si punëtorë me orar të plotë, dhe personat që punojnë nën 20 orë në javë janë definuar si punëtorë të rastit.

Informatat janë grumbulluar edhe rreth numrit të ditëve të punës që janë paguar nga ferma. Ditët e punës më pas janë konvertuar në Njësi Vjetore të Punës (NJVP) duke shfrytëzuar standardet nga vendet anëtare të BE-së. Një NJVP është llogaritur të jetë 1,800 orë pune. Gjatësia e ditës së punës është definuar të jetë 8 orë duke rezultuar në 225 ditë pune në vit për punëtorët me orar të plotë.

Tabela 8.1 paraqet numrin e anëtarëve të ekonomisë shtëpiake të angazhuar në fermë për nga gjinia dhe shkalla e angazhimit në fermën e ekonomisë shtëpiake.

Tabela 8.1: Numri i anëtarëve të ekonomisë shtëpiake të angazhuar në fermë

Me orar të plotë						
Moshë	Meshkuj me orar të plotë		Femra me orar të plotë		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%
<16 vite	531	79,7	135	20,3	666	100,0
16-65 vite	64.868	68,4	30.012	31,6	94.880	100,0
>65 vite	1.639	78,8	442	21,2	2.081	100,0
Gjithsej	67.038	68,7	30.588	31,3	97.626	100,0
Me orar të pjesshëm						
Moshë	Meshkuj me orar të plotë		Femra me orar të plotë		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%
<16 vite	3.198	68,8	1.452	31,2	4.650	100,0
16-65 vite	99.165	66,4	50.163	33,6	149.328	100,0
>65 vite	3.721	75,0	1.239	25,0	4.960	100,0
Gjithsej	106.084	66,7	52.854	33,3	158.938	100,0
Me punë të rastit						
Moshë	Meshkuj me orar të plotë		Femra me orar të plotë		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%
<16 vite	8.253	68,3	3.836	31,7	12.089	100,0
16-65 vite	102.992	49,7	104.306	50,3	207.298	100,0
>65 vite	3.679	51,5	3.461	48,5	7.140	100,0
Gjithsej	114.924	50,7	111.603	49,3	226.527	100,0

Tabela 8.2 paraqet numrin e ditëve të punës të punëtorëve të angazhuar me mëditje në fermën e ekonomisë shtëpiake. Gjithashtu janë dhënë të dhënat për gjininë dhe moshën.

Tabela 8.2: Fuqia e punëtore me mëditje e angazhuar në bujqësi, ditët e punës

Moshë	Ditët e punës për meshkuj		Ditët e punës për femra		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%
<16 vite
16 - 65 vite	343.957	95,9	14.803	4,1	358.760	100,0
> 65 vite	–	–	–	–	–	–

Tabela 8.2 tregon se njerëzit që janë të moshës 65 vjeçare e më të vjetër nuk janë shfrytëzuar si punëtorë të paguar. Duke aplikuar procedurën e konvertimit të ditëve të punës në Njësi Vjetore të Punës (NJVP) të shpjeguar më lartë, ditët e punës në tabelë paraqesin 1596 persona të punësuar me orar të plotë. Ky numër i vogël i punëtorëve të punësuar në bujqësi lidhet me madhësinë e vogël të fermave të ekonomisë shtëpiake të cilat nuk mund të absorbojnë shumë fuqi punëtore përveç anëtarëve të ekonomisë shtëpiake. Përveç kësaj, numri mesatar i anëtarëve të ekonomisë shtëpiake në Kosovë është i lartë, që rezulton në fuqi punëtore të bollshme në ekonomi shtëpiake. Pjesën dominuese të fuqisë punëtore e përbëjnë meshkujt. Më së shpeshti mëditja sillet në mes 12-13 Euro (Tabela 8,3). Janë vërejtur dallimet të vogla në gjini në pagesën e personave në moshën aktive të punës.

Tabela 8.3: Paga mesatare sipas grup-moshës dhe gjinisë (Euro)

Moshë	Paga mesatare në euro	
	Meshkuj	Femra
16-65 vite	13,07	12,61

Tabela 8.4 tregon angazhimin në bujqësi të anëtarëve të ekonomisë shtëpiake me orar të plotë sipas rajoneve. Për të ofruar këtë informatë, është supozuar se dy punëtorë me orar të pjesshëm janë barazi me një punëtor me orar të plotë, dhe katër punëtorë të rastit janë barazi me një punëtor me orar të plotë.

Tabela 8.4: Punëtorët ekuivalent me orar të plotë sipas gjinisë dhe rajoneve

Punëtorët ekuivalent me orar të plotë			
Rajonet	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Kosova	148.809	84.917	233.726
Prishtina	38.470	25.365	63.835
Mitrovica	26.279	9.988	36.267
Peja	26.546	19.272	45.818
Gjakova	17.384	7.828	25.212
Prizreni	15.334	9.825	25.159
Ferizaj	9.057	5.357	14.414
Gjilani	15.739	7.282	23.021

Rajonet e Prishtinës dhe Pejës kanë numrin më të lartë të anëtarëve të ekonomisë shtëpiake bujqësore të angazhuar në fermë në ekuivalent të orarit të plotë. Kjo vlen për të dy gjinitë.

9. Shpenzimet e fermës

Të dhënat rreth shpenzimeve të fermës dhe të ardhurave janë grumbulluar gjatë anketës së ekonomive shtëpiake bujqësore duke provuar që të plotësohet vakumi ekzistues në statistikat ekonomike në nivel të fermës dhe të ekonomisë shtëpiake. Gradualisht, të dhënat e tilla ekonomike në nivel të fermës do të vihen në dispozicion përmes Rrjetit të të Dhënave të Kontabilitetit të Fermës (FADN), në pajtim me definicionet e BE-së. Të dhënat për shpenzimet e fermës janë të ndjeshme në mënyrën si fermerët vlerësojnë punën e tyre dhe të anëtarëve të ekonomisë shtëpiake në fermë. Zakonisht kjo vlerë raportohet si më e ultë, duke rezultuar në nën-vlerësim të shpenzimeve për rroga dhe paga.

Fermt e vogla kanë raportuar shpenzimet mesatare prej 552 Euro dhe të hyra të parave të gatshme prej 879 Euro. Diferenca në mes të shpenzimeve dhe të ardhurave mund të jetë më e madhe në favor të të ardhurave nëse pjesa e prodhimit që konsumohet në fermë vlerësohet, pasi që ky prodhim nuk është vlerësuar prandaj nuk është pjesë e të ardhurave. Kjo është kështu për shkak të faktit se pjesa më e madhe e prodhimit konsumohet në fermë. Kjo do të thotë se prodhimi përdoret kryesisht për të mbuluar nevojat e ekonomisë shtëpiake.

Fermt e mëdha dhe të specializuara kanë të ardhura shumë më të mëdha të parave të gatshme, 43.306 Euro dhe shpenzime mesatare 20.986 Euro.

Tabela 9.1 tregon shpenzimet e prodhimit në fermë sipas kategorive kryesore dhe strukturës së fermave.

Kategoritë kryesore të shpenzimeve janë plehurat minerale, shërbimet e kontraktuara dhe qiraja e paguar për makineri, pastaj karburantet, ushqimi për kafshë, blerja e kafshëve, dhe farërave. Këto artikuj mbulojnë mbi tri të katërtat e shpenzimeve në fermë.

Tabela 9.1: Struktura e shpenzimeve në fermë

Lloji i shpenzimit	Fermat e vogla		Fermat e mëdha dhe të specializuara		Gjithsej	
	Euro (000)	%	Euro (000)	%	Euro (000)	%
Plehra minerale	18.191	18,9	523	9,3	18.714	18,4
Pleh organik	477	0,5	19	0,3	496	0,5
Kemikalje	2.658	2,8	169	3,0	2.827	2,8
Farëra	8.912	9,3	498	8,8	9.409	9,2
Ushqim të kafshëve	11.745	12,2	1.569	27,9	13.314	13,1
Blerje të kafshëve	9.172	9,5	568	10,1	9.740	9,6
Shërbime veterinare	3.005	3,1	130	2,3	3.136	3,1
Paga dhe rroga	3.259	3,4	446	7,9	3.706	3,6
Karburante	12.122	12,6	583	10,4	12.706	12,5
Riparimet dhe mirëmbajtjet e makinerisë	4.318	4,5	109	1,9	4.427	4,3
Shërbimet e kontraktuara dhe qiraja për makinerinë e shfrytëzuar	15.028	15,6	108	1,9	15.136	14,9
Mirëmbajtja dhe riparimi i ndërtesave të fermës	2.538	2,6	199	3,5	2.737	2,7
Qiraja e paguar për shfrytëzimin e tokës dhe ndërtesave	1.616	1,7	313	5,6	1.929	1,9
Rryma elektrike, telefon etj.	898	0,9	101	1,8	999	1,0
Kamatat për kredi	323	0,3	76	1,4	399	0,4
Shpenzimet tjera operative	2.006	2,1	213	3,8	2.219	2,2
Gjithsej	96.269	100,0	5.624	100,0	101.893	100,0

Aneksi 1. Rajonet e ESK-së dhe komunat që i mbulojnë

Rajonet e ESK-së	Komunat
Prishtina	Fushë Kosova
	Gllgovci
	Lipjani
	Obiliqi
	Novobërda
	Podujeva
	Prishtina
Mitrovica	Leposaviçi
	Mitrovica
	Skenderaj
	Vushtrria
	Zubin Potoku
	Zveçani
Peja	Istogu
	Klina
	Peja
Gjakova	Deçani
	Gjakova
	Rahoveci
Prizreni	Dragashi
	Malisheva
	Prizreni
	Suhareka
Ferizaj	Ferizaj
	Kaçaniku
	Shtërpca
	Shtime
Gjilani	Gjilani
	Kamenica
	Vitia

Aneksi 2. Pyetëtori

INSTITUCIONET E PËRKOHSHME VETQEVERISËSE
PRIVREMENA INSTITUCIJA SAMOUPRAVE
PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT
QEVERIA E KOSOVES / MINISTRIA E SHËRBIMEVE PUBLIKE
VLADA KOSOVA / MINISTARSTVO JAVNIH SLUŽBI
GOVERNMENT OF KOSOVA / MINISTRY OF PUBLIC SERVICES

ENTI I STATISTIKES SË KOSOVËS
ZAVOD ZA STATISTIKU KOSOVA
STATISTICAL OFFICE OF KOSOVO

PYETËSOR

Për anketimin e ekonomive shtëpiake bujqësore në vitin 2006

Identifikimi

Komuna _____

--	--

Vendbanimi/ fshati _____

Kryefamiljari _____
Emri _____ Emri i babës _____ Mbiemri _____

Telefoni _____

Personi që përgjigjet _____
Emri _____ Mbiemri _____

Telefoni _____

Anketuesi _____ Datë ____/____/ 2006
Emri _____ Mbiemri _____

Grupi _____

PSU Kodi	Nr. ESH

Mbikëqyrësi _____ Datë ____/____/ 2006
Emri _____ Mbiemri _____

Operatori _____ Datë ____/____/ 2006

--	--

Emri _____ Mbiemri _____

Këto të dhëna janë konfidenciale dhe përdoren vetëm për hulumtime statistikore

Përmbajtja

Faqe	Tabela	Titulli
1		Identifikimi
2	Tabela 1	Anëtarët e ekonomisë shtëpiake bujqësore 2005-2006
3	Tabela 2	Sipërfaqja e përgjithshme e tokës
4, 5, 6	Tabela 3	Kulturat e mbjellura – kultivuara dhe të korrura (gjatë sezonit 2005-2006)
7	Tabela 4	Kulturat e përziera, të mbjellura dhe të korrura gjatë (gjatë sezonit 2005-2006)
7	Tabela 5	Krahasimi i sipërfaqeve të mbjellura
8	Tabela 6	Kultivimi i kulturës së dytë pas korrjes së parë
8	Tabela 7	Mbjelljet vjeshtore në vitin 2006
9	Tabela 8	Makinat dhe pajisjet bujqësore
10	Tabela 9	Blegtoria
11	Tabela 10	Prodhimet blegtorale
11	Tabela 11	Fuqia punëtore e fermës
12	Tabela 12	Shpenzimet e fermës gjatë 12 muajve të fundit
12	Tabela 13	Të ardhurat bruto të fermës gjatë 12 muajve të fundit

TABELA 1- Anëtarët e ekonomisë shtëpiake bujqësore 2005-2006

	(1.1)	(1.2)	(1.3)	(1.4)	(1.5)
Numër	Emri	Mashkull- 1 Femër - 2	<u>Mosha</u> (për vitet e plotësuara) PËR FËMIJËT MË TË VEGJËL SE NJË VIT, SHËNO "0"	Përgaditja shkollore 1. Pa shkollë 2. Shkolla fillore jo e kryer 3. Shkolla fillore e kryer 4. Shkolla e mesme jo e kryer 5. Shkolla e mesme e kryer 6. Shkolla e lartë jo e kryer 7. Shkolla e lartë e kryer 8. Fakulteti jo i kryer 9. Fakulteti i kryer	Sa muaj ka jetuar [EMRI] jashtë kësaj ESH gjatë 12 muajve të fundit? NËSE MUNGON MË SHUMË SE 12 MUAJ, SHËNO "12"
01	(KRYEFAMILJARI)				
02					
03					
04					
05					
06					
07					
08					
09					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

TABELA 2- NGASTRAT NË PRONËSI, OSE TË KULTIVUARA

N U M R I N G A S T R E S	(2.1)	(2.2)	(2.3)			(2.4)	(2.5)	(2.6)	(2.7)	(2.8)	(2.9)	(2.10)	(2.11)	(2.12)	(2.13)	(2.14)
	SHËNO TË GJITHA NGASTRAT NË PRONËSI, DHE TË GJITHA NGASTRAT E KULTIVUARA NË TOKËN TË CILËN NUK E KENI PRONË (qoftë të marra me qira ose të shfrytëzuara pa kompenzim)	Cili është statusi pronësor i kësaj ngastre?	Sipërfaqja e ngastrës					VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA	Në vitin e kaluar prodhues (1.Nën.05-31.Tet.06), si ka qenë e shfrytëzuar kjo ngastër?	UJITJA	TOKË DJERRINË		PYLLTARIA			
			ha	ari	m ²	ha	Gjithsej hektarë		A është ujitur kjo ngastër së paku një herë gjatë 12 muajve të fundit?		Cila është arsyeja kryesore që kjo ngastër është lënë djerrinë gjatë vitit prodhues 2005-2006?	Sa vite ka qenë kjo ngastër e lënë djerrinë?	Cili është lloji kryesor i drurit në këtë ngastër?	A është shfrytëzuar kjo ngastër e malit gjatë 12 muajve të fundit?	Cfarë sasive druri në m3, për djegie ose teknik/Industrial ka shfrytëzuar ekonomia juaj shtëpiake gjatë 12 muajve të fundit?	
		PRONË	1					OBORRI I SHTËPISË	1 >>NGAS. TJETER		NDËRRIMI I KULTURËS	1	AH	1		
		TOKË PRIVATE E MARRË ME QIRA	2					ARA DHE KOPSHTË	2		MUNGESA E TË HYRAVE	2	DUSHQË	2		
		TOKË PRIVATE PA QIRA	3					SERRA	3		MUNGESA E FUQISË PUNETÇ	3	PËRZIERJE AH/DUSHQË	3		
		TOKË SHTËTI ME QIRA	4					LIVADHE	4	SHKO NË NGASTRËN TJETER	MUNGESA E PAJISJEVE	4	HORMOQ/PISHË	4	PO 1	
		TOKË SHTËTI PA QIRA	5					KULLOSA	5 >>NGAS. TJETER	PO 1	FITIM I ULËT EKONOMIK	5	BREDH I BARDH	4	JO 2 >>	
		TË TJERA(SPE.....)	6					PEMISHTË	6	JO 2	RREZIKU NGA MINAT	6	GËSHTENJË	5	NGASTRA TJETER	PËR DJEGIE
								VRESHTA	7		MUNGESA E SIGURISË	7	SHELG/PLEP	6	TJETËR	m3
								DJERRINË	8 >>(2.9)		TË TJERA (SPE.....)	8				TEKN/INDUS
								MALE	9 >>(2.11)							
								E DHËNË ME QIRA/HUA	10 >>NGAS. TJETER							
								TË TJERA(SPE.....)	11 >>NGAS. TJETER							
	EMRI I NGASTRËS		ha	ari	m ²	ha						VITE				

1	OBORRI I SHTËPISË								1								
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	

TOTALI I TOKËS SË KULTIVUAR

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

* PËRDOR LLOJET E TOKËS 2, 3, 4, 6, DHE 7 NGA PYETJA (2.7)

TABELA 3A- KULTURAT E MBJELLURA DHE TË KORRURA, SI KULTURË E PARË DHE E PASTËR

(3.0) A keni mbjellur ose korrur ndonjë kulturë, si kulturë të parë dhe të pastër në vitin prodhues 2005-2006?

PO 1
JO 2 >> TABELËN 4

(3.1)	(3.2)	(3.3)	(3.4)	(3.5)	(3.6)	(3.7)	(3.8)	(3.9)	(3.10)	(3.11)	(3.12)	(3.13)	(3.14)				(3.15)	(3.16)	(3.17)	(3.18)
													Çfarë lloji të plehut mineral, dhe çfarë sasia në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?							
Kodi	SHËNO X NË KOL.3.1 PRANË ÇDO KULTURË TË MBJELLUR OSE TË KORRUR NË VITIN PRODHUES (1.Nën.05-31.Tet.06).	Numri(at) e ngastrës nga Tabela 2	Sipërfaqja e mbjellur			VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë	Cila është sasia e korrur nga [KULTURA] në KG?	Rendimenti?	Çfarë përqindje të kësaj [KULTURË] të korrur mendoni se do të									Çfarë sasia të plehut organik në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?		
			ha	ari	m ²	ha	kg	kg/ha	%	%	%	%	%	NPK	NAG	URE	tjera	kg		

Drithërat																			
101	Grurë																		
102	Thekër																		
103	Elb																		
104	Elb birre																		
105	Tërshërë																		
106	Misër																		

Perimet																			
207	Patate																		
208	Domate																		
209	Patëllxhan i zi																		
210	Speca																		
211	Kunguj																		
212	Kunguj misiri																		
213	Kërpudha																		
214	Tranguj																		
215	Shalqi																		
216	Pjepër																		
217	Lakër																		
218	Lulelakër																		
219	Spinaq																		
220	Sallatë																		

këto 5 kolona duhet të jenë = 100%

SIPËRFAQJA NËN-TOTALI FAQE 4

A

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

TABELA 3B- KULTURAT E MBJELLURA DHE TË KORRURA, SI KULTURË E PARË DHE E PASTËR

Kodi	(3.1) SHËNO X NË KOL.3.1 PRANË ÇDO KULTURË TË MBJELLUR OSE TË KORRUR NË VITIN PRODHUES (1.Nën.05-31.Tet.06).	(3.2) Numri(at) e ngastrës nga Tabela 2	(3.3) Sipërfaqja e mbjellur			(3.6) VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë	(3.7) Cila është sasia e korrur nga [KULTURA] në KG?	(3.8) Rendimenti?	(3.9) Çfarë përqindje të kësaj [KULTURË] të korrur mendoni se do të					(3.14) Çfarë lloji të plehut mineral, dhe çfarë sasje në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?				(3.18) Çfarë sasje të plehut organik në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?			
			ha	ari	m ²				ha	kg	kg/ha	%	%	%	%	%	NPK kg		NAG kg	URE kg	Të tjera kg
221	Panxhar i kuq																				
222	Majdanoz																				
223	Preshi (Purri)																				
224	Qepë																				
225	Rillkë																				
226	Hudhër																				
227	Fasule																				
228	Bizele																				
229	Bishtajë(fas.e njomë)																				
230	Karota																				
TOTALI I PLEHUT TË PËRDORUR PËR TË GJITHA NGASTRAT ME PERIME																					
Bimët foragjere																					
331	Sanë (livadhi)																				
332	Përzierje e barit																				
333	Jonxhë																				
334	Tërfil																				
335	Urov																				
301	Grurë (i gjelbër)																				
302	Thekër (e gjelbër)																				
303	Elb (i gjelbër)																				
305	Tërshërë(e gjelbër)																				
306	Misër (i gjelbër)																				
Bimët industriale dhe mjekuese																					
453	Bimë mjekuese																				
454	Duhan																				
455	Luledielli																				
456	Panxhar sheqeri																				
457	Kolzë vajore																				
458	Sojë																				

këto 5 kolona duhet të jenë = 100%

SIPËRFAQJA NËN-TOTALI FAQE 5

B

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

TABELA 3C- KULTURAT E MBJELLURA DHE TË KORRURA, SI KULTURË E PARË DHE E PASTËR

Kodi	(3.1) SHËNO X NË KOL.3.1 PRANË ÇDO KULTURE TË MBJELLUR OSE TË KORRUR NË VITIN PRODHUES (1.Nën.05-31.Tet.06).	(3.2) Numri(at) e ngastrës nga Tabela 2	(3.3) Sipërfaqja e mbjellur			(3.6) VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë	(3.7) Cila është sasia e korrur nga [KULTURA] në KG?	(3.8) Rendimenti?	(3.9) Çfarë përqindje të kësaj [KULTURE] të korrur mendoni se do të	(3.10) shpenzoni për nevojat e familjes suaj?	(3.11) shpenzo ni për ushqim të kafshëve	(3.12) shitni? shpenzoni për përpunim dhe pastaj për shijje?	(3.13) dëmtohet nga insektet, brejtësit, kalbja etj.?	(3.14) Çfarë lloji të plehut mineral, dhe çfarë sasi në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?				(3.17) Të tjera	(3.18) Çfarë sasi të plehut organik në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?	(3.19) PYETE PËR TË TJERAT PËRVEQ NGA STRAV E ME PEMISHTE	
			ha	ari	m ²									ha	kg	kg/ha	%				%
Pemët																			Trupat e shpërndarë		
																			Numri		
536	Mollë																				
537	Dardhë																				
538	Ftua																				
539	Mushmollë																				
540	Kumbull																				
541	Kajsi																				
542	Pjeshkë																				
543	Qersh																				
544	Vishnje																				
545	Arra																				
546	Lajthi																				
547	Gështenjë																				
548	Dredhëza																				
549	Mjedër																				
550	Manaferrë																				
TOTALI I PLEHUT TË PËRDORUR PËR TË GJITHA NGA STRAT ME PEMË			▶																		
551	Rrush vere																				
552	Rrush tryeze																				
Fidanet																					
600	Fidanet																				

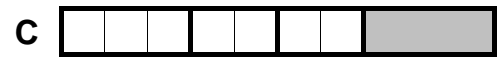

TABELA 6- KULTIVIMI I KULTURËS SË DYTË PAS KORRJES SË PARË, NË VITIN PRODHUES 2005-2006

(6.0) A keni pasur ndonjë ngastër të cilën e keni mbjellur me kulturë të dytë pas korrijes së parë ?

PO 1
JO 2 >> TABELËN 7

(6.1)		(6.2)	(6.3)	(6.4)	(6.5)	(6.6)	(6.7)	(6.8)	(6.9)	(6.10)	(6.11)	(6.12)	(6.13)	(6.14)	(6.15)	(6.16)	(6.17)	(6.18)	
Kodi	SHËNO X NË KOL.6.1 PRANË ÇDO KULTURË TË MBJELLUR OSE TË KORRUR SI <u>KULTURË TË DYTË</u> NË VITIN PRODHUES (1.Nën.05-31.Tet.06).	Numri(at) e ngastrës nga Tabela 2	Sipërfaqja e mbjellur			VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë	Cila është sasia e korrur nga [KULTURA] në KG?	Rendimenti?	Çfarë përqindje të kësaj [KULTURË] të korrur mendoni se do të					Çfarë lloji të plehut mineral, dhe çfarë sasi në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?				Çfarë sasi të plehut organik në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?	
			ha	ari	m ²				ha	kg	kg/ha	%	%	%	%	%	NPK		NAG
Emri i kulturës																			
806	Misër																		
808	Domate																		
810	Speca																		
814	Tranguj																		
817	Lakër																		
818	Lulelakër																		
819	Spinaq																		
820	Sallatë																		
823	Preshi (Purri)																		
824	Qepë																		
830	Karrota																		
899	Të tjera _____																		
										<small>keto 5 kolona duhet të jenë = 100%</small>									

TABELA 7- MBJELLJET VJESHTORE NË VITIN 2006

(7.0) A keni mbjellur ndonjë kulturë në vjeshtë 2006 për ta korrur në vitin 2007 ?

PO 1
JO 2 >> TABELËN 8

(7.1)		(7.2)	(7.3)	(7.4)	(7.5)
Kodi	Emri i kulturës	Sipërfaqja e mbjellur			VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë
		ha	ari	m ²	ha
901	Grurë				
902	Thekër				
903	Elb				
904	Elb birre				
932	Përzierje e barit				
933	Jonxhë				
934	Tërfil				
935	Urov				

TABELA 8- MAKINAT DHE PAJISJET BUJQËSORE (që i posedoni tani)

(8.0) A posedon tani ekonomia e juaj shtëpiake ndonjë makinë apo pajisje bujqësore në gjendje pune?

PO	1	
JO	2	>> TABELËN 9 ☐

(8.1)		(8.2)	(8.3)
Kodi	Emri i pajisjeve	Numri në posedim	Sa do të mund ta shitni këtë makinë (ose këto makina) Gjithsej në Euro
	REGJISTRO VETËM MAKINAT NË PRONËSI DHE NË GJENDJE PUNE		EURO (€)
Traktor dhe makina ngjitëse			
1	Traktor i madh (mbi 40 kuaj fuqi)		
2	Traktor i vogël (nën 40 kuaj fuqi)		
3	Plug		
4	Diskor (lesë me disqe)		
5	Dhëmbëzore (lesë me dhëmbë)		
6	Rimorkio		
7	Makinë mbjellëse		
8	Frezë përzierëse		
9	Shpërndarës i plehut mineral		
10	Shpërndarës i plehut organik		
11	Sperkatëse		
12	Makinë kositëse		
13	Grabujë për barë		
14	Makinë për silazh misri		
15	Makinë për nxjerrjen e patateve		
16	Lidhëse të ushqimit të kafshëve		
17	Kultivator për mihje në mesrende		
Motokultivator dhe makina ngjitëse			
30	Motokultivator		
31	Plug		
32	Rimorkio		
33	Frezë përzierëse		
34	Makinë kositëse		
35	Kultivator për mihje në mesrende		
Makina dhe pajisje tjera			
40	Kombajnë për korrje		
41	Mulli (që përdoret në ferma)		
42	Pompë për ujitje (kapacitet i lartë)		
43	Aparat për mjeljen e lopëve		
44	Të tjera (Specifiko)_____		

TABELA 9- BLEGTORIA

(9.0): A posedon tani ekonomia juaj ndonjë kafshë shtëpiake apo shpezë, ose a ka poseduar ndonje të tillë në 12 muajt e fundit?

PO 1
JO 2 >> TABELËN 10

(9.1)	(9.2)	(9.3)	(9.4)	(9.5)	(9.6)
	Numri që posedon tani	Blerë në 12 muajt e fundit	Shitur në 12 muajt e fundit	Therur në 12 muajt e fundit	Vaksinuar në 12 muajt e fundit

Gjedhe

1.1	Viça deri në 6 muaj				
1.2	Mëzet dhe mëshqerra	6 muaj deri 1vit			
1.3		1vit deri në 2 vjet			
1.4		Mbi 2 vjet			
1.5	Lopë qumështore				
1.6	Qe				
Gjithsej:					

Buallica

2	Buallica				
---	----------	--	--	--	--

Derra

3.1	Gica deri 6 muaj				
3.2	Dosa për mbarsim				
3.3	Harça për riprodhim				
Gjithsej:					

Dele

4.1	Qengja				
4.2	Dele për mbarsim				
4.3	Desh për riprodhim				
Gjithsej:					

Dhi

5	Dhi				
---	-----	--	--	--	--

Kuaj/Gomarë

6.1	Kuaj				
6.2	Gomarë				
Gjithsej:					

Shpezë dhe të tjera

7.1	Pula				
7.2	Shpezë të tjera				
8	Koshere bletësh				

TABELA 10- PRODHIMET BLEGTORALE

(10.0) A ka shitë ekonomia juaj ndonjë nga prodhimet blegtorale, mish ose nën-prodhime tjera të freskëta, gjatë 12 muajve të fundit?

PO 1

JO 2 >> TABELËN 11

(10.1) Çfarë lloji të nën-produkteve të freskëta keni shitur gjatë 12 muajve të fundit, dhe cila është shuma totale për të cilën i keni shitur ato?

1 Mish	€	_____
2 Qumësht	€	_____
3 Djathë	€	_____
4 Tlyen (Gjalp)	€	_____
5 Prodhime tjera të qumështit	€	_____
6 Vezë	€	_____
7 Mjaltë	€	_____
8 Prodhime tjera	€	_____

TABELA 11- FUQIA PUNËTORE E FERMËS

(11.1) Sa **anëtarë të ekonomisë shtëpiake** kanë punuar me orar të plotë ose me orar të shkurtuar në bujqësinë e kësaj ekonomie shtëpiake në vitin prodhues 2005-2006?

	(11.2)	(11.3)	(11.4)	(11.5)	(11.6)	(11.7)
	Me orar të plotë		Me orar të shkurtuar (së paku 20 orë/javë)		Nganjëherë (më pak se 20 orë/javë)	
Mosha	# Mashkull	# Femër	# Mashkull	# Femër	# Mashkull	# Femër
< 16 vjet						
16-65 vjet						
> 65 vjet						

(11.8) Sa **ditë pune të fuqisë punëtore të marrë me qira** ka angazhuar ekonomia e juaj shtëpiake në punët e bujqësisë në vitin prodhues 2005-2006 ?

	(11.9)	(11.10)	(11.11)	(11.12)
	Mashkull		Femër	
Mosha	Gjithsej, numri i ditëve të punës	Pagesa mesatare në EURO për një ditë	Gjithsej, numri i ditëve të punës	Pagesa mesatare në EURO për një ditë
< 16 vjet				
16-65 vjet				
> 65 vjet				

TABELA 12- SHPENZIMET E FERMËS (gjatë 12 muajve të fundit)

Përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme rreth shpenzimeve operative të kësaj ferme/ekonomie shtëpiake bujqësore në 12 muajt e fundit

- ▶ Përfshij vetëm shumën e paguar për biznesin e fermës, psh **MOS PËRFSHIJ** pjesën e shpenzimeve private

Kodi	Kategoria e shpenzimit	Shuma në €
12.1	Plehra mineral	
12.2	Plehra organik (të stallës)	
12.3	Kemikale - pesticide (herbicide, insekticide, fungicide etj.).	
12.4	Fara dhe bimët (mos përfshi materialet e blera për rishitje)	
12.5	Ushqimi i kafshëve dhe ushqimi plotësues	
12.6	Blerjet e kafshëve dhe të shpezëve	
12.7	Shërbimet veterinarë, barërat, sperma, taksat për mbarrësim, etj.	
12.8	Pagat dhe rrogat, në kesh ose në natyrë (duke përfshirë të gjitha përfitimet e punëtorëve):	
12.9	Lëndët djegëse (nafta, benzina, vaji, drunjtë, gazit natyror, etj.) për aktivitetet e fermës	
12.10	Riparimet dhe mirëmbajtjet e makinerisë së fermës, paisjeve dhe automjeteve	
12.11	Shërbimet e kontraktuara dhe qiraja për shfrytëzimin e makinerisë-puna e zakonshme, puna e kontraktuar, marrja me qira e makinerisë, transportimi me kamion, korrja me kombajnë, spërkatja e kulturave bimore, hedhja e farës, paketimi etj.	
12.12	Mirëmbajtja dhe riparimi i rregullt i ndërtesave dhe rrethojave të fermës.	
12.13	Qiraja e dhënë për shfrytëzimin e tokës dhe ndërtesave (duke përfshirë kullosat e komunitetit dhe taksat për kullotje)	
12.14	Rryma elektrike për nevojat e fermës	
12.15	Shpenzimet e fermës për të paguar kamatat , psh. për huat bankare (mos përfshij pagesën e pjesës kryesore)	
12.16	Të gjitha shpenzimet tjera operative të biznesit të fermës siq janë transporti i mallrave, materialet për paketim, taksat për ujilje, taksat ligjore dhe kontabël, etj. (mos përfshijë amortizimin)	
12.17	Gjithsej shpenzime operative të fermës për 12 muajt e fundit (totali i pyetjeve 12.1 gjer në 12.16.)	

TABELA 13- TË ARDHURAT BRUTO TË FERMËS (gjatë 12 muajve të fundit)

Përfshij, pa llogaritur ndalesat e ndërlidhura me shpenzimet dhe obligimet e ndara, të gjitha të hyrat bruto të fermës gjatë 12 muajve të fundit. **Raporto bruto të hyrat në arkë, jo të hyrat neto.**

- ▶ **Përfshij:** të hyrat në arkë nga të gjitha produktet e shitura bujqësore dhe pyjore.
- ▶ **Përfshij:** Qiranë e marrë për toke ose pajisje.
- ▶ **Mos përfshij:** shitjet e artikujve kapital (psh: kuota, toka, makineria); të hyrat e marra nga anëtarët e ekonomisë suaj familjare që nuk ndërlidhen me aktivitetet e fermës suaj, (psh, nëse një anëtar i ekonomisë suaj familjare punon si arsimtar në shkollë e mesme, paga e tij/saj nuk duhet të regjistrohet, pasi që ajo nuk bën pjesë në të hyrat bruto të fermës suaj).

Kodi	Bruto të arkëtuara	Shuma në €
13.1	GJITHSEJ TË HYRAT BRUTO , psh. GJITHSEJ të hyra bruto në arkë në fermën tuaj gjatë 12 muajve të fundit?	

SHËNIM: NËSE FERMA NUK KA PASUR TË HYRA (DOMETHËNË, FERMA NUK KA SHITUR PRODHIME BUJQËSORE, OSE BLEGTORALE, OSE NËN-PRODHIME TË PËRPUNUARA) ATËHERË JU DUHET TË SHKRUANI "0".

Enti i Statistikës së Kosovës përshkrim i shkurtër

Enti i Statistikës së Kosovës, është Ent profesional, vepron që nga viti 1948 dhe ka kaluar disa faza historike, i strukturuar sipas rregullimit shtetëror të asaj kohe. Më 2 Gusht 1999, Enti ka rifilluar punën profesionale, si i pavarur në kuadër të Ministrisë së Shërbimeve Publike. Enti financohet nga Buxheti i Konsoliduar i Kosovës dhe donatorë për projekte të veçanta.

Enti i Statistikës së Kosovës vepron sipas Rregullores 2001/14 e cila ka hyrë në fuqi me 2 Korrik 2001. Një Master Plan afatmesëm është duke u përgatitur për zhvillimin e sistemit statistikor kompatibil me Statistikat Evropiane.

Struktura organizative e ESK-së, katër *Departamente prodhuese* (Departamenti i statistikave ekonomike dhe llogarive kombëtare, Departamenti i statistikave të popullsisë, Departamenti i statistikave sociale dhe Departamenti i statistikave të bujqësisë dhe ambientit), *shtatë Zyra Rajonale* (Gjakovë, Gjilan, Mitrovicë, Pejë, Prizren, Prishtinë dhe Ferizaj), *dy Departamente mbështetëse* (Departamenti i metodologjisë dhe teknologjisë informative dhe Departamenti i administratës), si dhe *Zyra e regjistrimit të popullsisë*, përbëjnë ndërtimin struktural të ESK-ës.

Të punësuar janë gjithsej 134 punëtorë, prej tyre, 96 (71.6%) në seli të Entit, gjersa në Zyrat Rajonale, 38 (28.4%) .

Kemi mbështetje dhe bashkëpunim profesional me institucionet ndërkombëtare.

Enti i Statistikës së Kosovës ka një terren krejtësisht të mbuluar në shkallë vendi. Për implementim e Anketave në terren përdorim mostrën dhe metodologjinë adekuate. Gjatë grumbullimit të raporteve nga njësitë raportuese angazhohen; profesionistë, teknikë, administratorë, civilë të zyrave të vendit, regjistruar terreni nga Zyrat Rajonale.

Një ekip i ekspertëve vendorë dhe ndërkombëtar janë duke punuar në projektin e regjistrimit të popullsisë.

Misioni i Entit, është që të përmbush nevojat e përdoruesve me të dhëna statistikore objektive dhe analiza të rregullta në mënyrë që të përkrah departamentet qeveritare, t'u sigurojë informata të duhura për vendim-marrësit si dhe përdoruesit tjerë në Kosovë.

- **Adresa: Enti i Statistikës së Kosovës, Rr."Zenel Salihu" Nr.4, Prishtinë**
- **Telefonat:**
Qendra kryesore: +381 (0) 38 235 111
Drejtori: +381 (0) 38 235 545
- **Fax: +381 (0) 38 235 033**
- **E-mail: agriculture@ks-gov.net**
- **Ueb-faqe: www.ks-gov.net/esk**